

SLOVENSKI

Poročevallec

Izdaja časopisno-založniško podjetje SZDL "Nas tisk" - Direktor: Rudi Janžaba - Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak - Tiska tiskarna "Slovenskega poročevalca" - Uredišče: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-322 do 23-326 - Uprava: Ljubljana, Čopova ul. 50-III, telefon 23-573 in 23-621 - Oglasi oddelk: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20 463, za zunanje 21-532 - Poštni predal 29 - Tekoči račun Narodne banke 601-1-163 - Mesečna naročnina 200 din

Proti uničevanju gozdnega bogastva - za ohranitev naših gozdov

PETO REDNO ZASEDANJE LJUDSKE SKUPŠČINE LRS KONČANO

Svečanost v beograjski šoli pehotnih oficirjev

Ob zaključku VI. letnika šole - Govor general-podpolkovnika Otmarja Kreačiča

PO TEMELJITI RAZPRAVI JE LJUDSKA SKUPŠČINA SPREJELA ZAKON O ODPRAVI VINIČARSKIH IN PODOBNIH ODNOSOV IN ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOZDOVIH TER IMENOVALA TOV. FRANCA KIMOVCA - ŽIGO, JANEŽA VIPOTNIKA IN BORISA KOČIJANČICA ZA NOVE ČLANE IZVRŠNEGA SVETA LJUDSKE SKUPŠČINE LR SLOVENIJE

Ljudski poslanci brez oklevanja sprejmemo. Ob zaključku razprave je izjavila, da je doslej zmeraj z veseljem glasovala in sprejemala socialistične zakone, vendar bo za tega ki neposredno osvobaja njeno ometa, mater in tisoče sotrpinov, glasovala z največjim navdušenjem. Pozvala je ostale poslance, naj store isto, kajti viničarji ne bodo tega revolucionarnega dejanja oblasti nikoli pozabili.

Potlej je razpravljala ljudski poslanec Mirko Remec, ki je orisal položaj briških kolonov. Poudaril je, da so leti služili gospodarjem 379 let. Zato bodo ta zakon smatrali za osvoboditev izpod suženjstva, saj so bili v preteklosti izkoriščani od gospodarjev, oskrbnikov, župnikov, ključarjev in organ-

stov. Vsem so morali dajati datjave v naturi in v denarju. Koloni so bili vrh tega zatirani tudi duševno in politično, saj so bili popolnoma pod vplivom duhovščine, ki je bila tesno povezana z gospodarji.

Ljudski poslanec Edo Zorko je dejal, da je v mariborsko-okoliškem okraju 645 viničarskih družin. Večji kmetje so še pred nedavnim viničarjem govorili, da zakon, ki naj bi uredil viničarske odnose, ne bo izdan, če pa bo, bodo viničarji se slabše živeli kakor doslej. Obenem so izjavljali, naj kupijo viničarji zemljo sami, čeprav so vedeli, da leti denarja nimajo.

Po govoru poslanca iz mariborsko-okoliškega okraja je skupščina pričela z glasovanjem. Ljudski poslanci so zakonski osnutek o viničarskih in podobnih odnosih soglasno sprejeli.

Beograd, 30. junija. Danes so na Banjici slovesno proslavili zaključitev šolanja slušateljev IV. in obnem poslednjega razreda šole pehotnih oficirjev v Beogradu, ki je bila ustanovljena pred štiri leti kot vojaško-politična šola. Glede na razvoj in potrebe naše armade se je vojaško-politična šola v Beogradu postopno preobnavala v izključno vojaško šolo. Slušatelji te šole so bili deloma politični delavci Jugoslovanske ljudske armade, ki so se med šolanjem usposobili za razne vodilne vojaške dolžnosti v JLA. Uspeh IV. razreda te šole je bil zelo dober.

Svečanost ob zaključitvi šolanja IV. razreda te šole se je začela ob 11. dopoldne z raporti komandanta šole polkovnika Spira Serzentića državnemu podtajniku za narodno obrambo general-podpolkovniku Otmarju Kreačiču.

Po raportu je bila prečitana odredba načelnika generalnega štaba, ki izreka pohvalo najboljšima slušateljema majorju Vlakju Iljinčiču in kapetanu I. kl. Marku Trboviču. Zatem je bila prebrana odredba komande pehotne oficirske šole, s katero se podeljujejo častne diplome Titovih gojencev podpolkovniku Stojanu Pudarju, majorju Vlakju Iljinčiču, majorju Milanu Jovoviču, kapetanu I. kl. Trboviču, kapetanu I. kl. Marku Puriču in kapetanu Rudiju Ravbarju. Po izročitvi diplom je slušatelji šole pozdravili in jim čestitali k uspehu komandant šole polkovnik Spira Serzentić.

Nato je spregovoril državni podsekretar za narodno obrambo general-podpolkovnik Otmar Kreačič, ki se je v svojem govoru bavil o boju naše države proti kominformu in imperialistični politiki - sovjetskega vodstva. Poudaril je, da se je jasno in nedvomno pokazalo, kako usodno in potrebno je bilo za našo socialistično pri nas in socialistično misli v svetu, da je naše ljudstvo enotno stopilo v boj, ki ga je začela I. 1948 naša Partija v obrambi svobode naše države in socializma. Najnovejši dogodki v Vzhodni Nemčiji in Češkoslovaški, kjer je prišlo do spontanega odpora delavskega razreda proti sovjetskemu vodstvu in njegovim lutkam in kjer je Sovjetska zveza še en-

krat pokazala svoj pravi obraz, ko je poslala tanke proti delavcem, najbolje kažejo, kako usoden in pomemben je bil naš boj. Vse to potrjuje upravičenost boja naše Partije proti sovjetski agresivnosti in kaže neizogibno zmago socializma proti sovjetski hegemonistični politiki.

Zatem je general Otmar Kreačič omenil pomen odredbe o ukinitvi političnih komisarijev v naši armadi in uvedbo enotnega starešinstva. Poudaril je, da se je mogla ta odredba izdati glede na stopnjo razvoja, ki jo je dosegla naša armada, glede na njeno moralno-politično enotnost in organizacijska čvrstost. Z ukinitvijo političnih komisarijev ni bilo niti najmanj zmanjšano delo o političnem in prosvetnem vzgajanju pripadnikov naše armade ter se ne prestopilo in sistematično nadaljuje.

Na koncu svojega govora je general Kreačič obrazložil naloge komunistov v armadi.

V imenu Titovih gojencev in slušateljev šole se mu je zahvalil kapetan I. kl. Marko Trbovič. Na koncu so slušatelji poslali pozdravne brzojavke vrhovnemu komandantu JLA maršalu Titu za zaoblubo, da bodo budno varovali svobodo in neodvisnost naše države in vztrajno delali za okrepitev in razvoj bojne pripravljenosti naše armade.

Prebivalci Sesljana maršalu Titu

Trst, 30. junija (Tanjug). Člani Osvobodilne fronte Sesljana, vasi na meji med STO in Italijo, kjer so s sredstvi italijanske vlade zgradili veliko naselje za italijanske begunce, so meji množični sestanke, na katerem so poudarjali, da predstavlja predlog maršala Tita za rešitev tržaškega vprašanja na osnovi kondominija edino možnost za zagotovitev demokratičnega razvoja STO. Kondominij predstavlja tudi pot k zbliznanju med Jugoslavijo in Italijo.

Predsedniku republike maršalu Titu so s tega sestanka poslali pismo, v katerem poudarjajo, da so prepričani, da ne bo nikoli privolil na rešitev tržaškega vprašanja, ki ne bi bila v skladu z demokratičnim razvojem tega ozemlja.

Koristi družbe in posameznikov utemeljujejo zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdovih

Zakon je utemeljil ljudski poslanec Viktor Avbelj. Vsesplošni pomen gozdov za naše gospodarstvo, je dejal med drugim, in stanje v slovenskih gozdovih sta povod za predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdovih. Osnovni namen tega predloga je, preprečiti se nadaljnje uničevanje gozdnega bogastva ter odvrniti s tem težko popravljivo ali sploh nepopravljivo škodo. Stanje in razmere v gozdarstvu zahtevajo kar najodločnejše ukrepe za ohranitev gozdov in sredstva za njihovo nego. Podatki in analize gospodarske ter statistične službe dajejo o slovenskem gozdnem gospodarstvu naslednjo sliko: Gozdnih površin imamo v Sloveniji 875.571 ha ali 43% celokupne površine Slovenije. Od tega je 35% splošnega ljudskega premoženja in 65% privatnega gozda.

Medtem ko je normalna zaloga lesa v gozdu na 1 ha 259 m³, je pri nas v privatnem gozdu povprečje samo okrog 86 m³ v državnem pa 135 m³. Zaradi takšne izpraznitve gozdov znaša letni prirastek na 1 ha le 2,20 m³, čeprav bi moral biti v normalnih pogojih vsaj 5 m³. Prirastek je torej za več kot polovico manjši.

Takšna izkoriščenost gozda predstavlja skrajno dopustno mero, ki še omogoča, da se z intenzivnimi ukrepi stanje v gozdu obdrži in popravi. Samo izpad v prirastku pa se sedaj povzroča zmanjšanje dohodka za okrog 12 milijard na leto.

Skoraj polovica gozdov je pasivnih. Gov. Avbelj je dalje dejal, da je treba vedeti, da imamo pri nas okoli 31.000 ha goljav in okrog 189.000 ha grmišč, ki jih pravzaprav že ne moremo več imenovati gozd, 200 ha pa tvorijo tako imenovani stelniki gozdovi, ki imajo na 1 ha le se

slabih 40% potrebne zaloge lesa. Tako tvori torej skoraj polovico vseh slovenskih gozdov tako imenovani pasivni gozdni fond.

Tu in tam se slišijo trditve, da je do takega slabega stanja naših gozdov največ privedla prevelika sečnja v povojni dobi. Takšne trditve so neutemeljene in netočne. V resnici sega pretirano izkoriščanje gozdov daleč v preteklost. Z leta 1919 je prav zaradi pretirane sečnje v preteklosti znašala zaloga lesa le 68% od normalne. Od leta 1919 pa do 1939. leta se je ta zaloga znižala za 56%, v dobi okupacije pa na 52%.

Pustošenje gozdov pri nas je torej proces, ki je bistveno načel naše gozdno gospodarstvo in smo tedaj že leta 1945 sprejeli zelo slabo dediščino. Ob stanju gozdov, kakršno je bilo po drugi svetovni vojni, ne bi mogli zadostiti niti potrebam kmečkih gospodarstev, niti potrebam za kurjavo, ne da bi pri tem (Nadaljevanje na naslednji strani)

NOVI ČLANI IZVRŠNEGA SVETA LR SLOVENIJE

Franc Kimovec-Ziga

Boris Kočijančič

Janez Vipotnik

Seja izvršnega sveta ljudske skupščine LRS

Ljubljana, 30. junija 1953. Na današnji seji Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS so bili na osnovi odloka o začasnih določitvah delovnega področja odborov in komisij ter o organizaciji administracije Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS ustanovljeni odbori in komisije, ki so sestavljeni takole:

I. KOORDINACIJSKI ODBOR sestavljajo predsednik, podpredsednika, predsedniki odborov in sekretar.

ODBOR ZA NOTRANJO POLITIKO: predsednik: Boris Kraigher, člani: Jože Borštnar, Albert Jakopič, Vlado Krivic, Janez Vipotnik.

ODBOR ZA GOSPODARSTVO: predsednik: Ivan Maček, člani: Viktor Avbelj, Janez Hribar, Stane Kavčič, Zoran Polič, France Popit, Janez Vipotnik.

ODBOR ZA PRORAČUNSKA VPRASANJA: predsednik: Zoran Polič, člani: Tone Fajfar, Franc Kimovec, Janez Vipotnik.

ODBOR ZA KULTURNO-PROSVETNA VPRASANJA: predsednik: Boris Zihner, člani: Franc Kimovec, Boris Kraigher, Vlado Majhen, Ivan Regent, Josip Vidmar.

ODBOR ZA SOCIALNO IN ZDRAVSTVENO POLITIKO: predsednik: Stane Kavčič, člani: Tomo Brejce, Tone Fajfar, dr. Jože Potrč, Vida Tomšič.

ODBOR ZA VPRASANJA LJUDSKE OBLASTI IN DRUŽBENEGA UPRAVLJANJA: predsednik: Marijan Brecej, člani: Boris Kraigher, France Popit, Jože Rus, Vida Tomšič.

KOMISIJA ZA POMOŠTIVTE: predsednik: Ivan Regent, člani: Janez Hribar, Jože Rus.

KOMISIJA ZA ADMINISTRATIVNE ZADEVE: predsednik: Tone Fajfar, člani: Viktor Avbelj, Zoran Polič, Boris Kočijančič.

PERSONALNA KOMISIJA: predsednik: Marijan Brecej, člani: Franc Kimovec, Vida Tomšič.

KOMISIJA ZA RAČUNSKO KONTROLO:

predsednik: Jože Rus, člani: Viktor Avbelj, Tomo Brejce.

II.

Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je izvolil za svojeга sekretarja Borisa Kočijančiča.

III.

Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je z ozirom na izvolitev novih članov Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS izdal odlok, da se razrešijo:

1. Janez Vipotnik dolžnosti državnega sekretarja za gospodarstvo.

2. Franc Kimovec dolžnosti sekretarja Sveta za prosveto in kulturo.

3. Janko Smole dolžnosti direktorja Republiškega zavoda za gospodarsko planiranje.

IV.

Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je imenoval:

1. za državnega sekretarja za gospodarstvo ing. Marjana Tepino,

Glasovi o programu nove francoske vlade

Dejavnost so izključili iz gibanja vse člani, ki so postali ministri nove vlade

Pariz, 30. junija. Predsednik Laniel bo danes predstavil svojo vlado narodni skupščini. Predstavljanje nove vlade narodni skupščini ni ustavna obveznost, kot je to investitura, je pa parlamentarna navada. Prvo vprašanje, ki ga bo morala rešiti nova francoska vlada bo vprašanje finančnega položaja v državi. Toda do reševanja tega vprašanja bo prišlo šele čez nekaj dni, ker še niso padli predlogi, o katerih morajo prej razpravljati v ministrskem svetu. Drugo delikatno vprašanje, pred katerim se bo znašla Lanielova vlada, pa bo vprašanje vojne v Indokini. Tudi to vprašanje bo prej obravnavano na vladni seji.

Ob priliki sestave nove francoske vlade je vodstvo degolističnega gibanja objavilo poročilo, v katerem pravi, da gibanje pod sedanjim režimom ne more prevzeti nobene poredne ali neposredne odgovornosti. Vodstvo poudarja, da je zaradi tega vsak pripadnik gibanja združitev francoskega naroda, ki je stopil v Lanielovo vlado, že s svojim tem dejanjem izključen iz vrst gibanja.

Pariški listi posvečajo današnje vodnike načrtom nove francoske vlade za rešitev najaktualnejših finančnih problemov dežele. »Figaro« meni, da bi bilo potrebno takoj storiti nove ukrepe. To bi moral storiti novi finančni minister Edgar Faure, ki pa med predloženimi petimi ali šestimi listi izraža upanje, da bo Edgar Faure v nekaj dneh izdelal

enoten predlog, ki bo poleg neposrednih ukrepov določil tudi poblastila za dolgoročne ukrepe, s pomočjo katerih bi lahko vzpostavili finančno in gospodarsko ravnotežje. Po mnenju lista »Aurore« predsednik vlade Laniel ve, da država lahko sprejme samo tako politiko finančnega ozdravljenja, s katero bodo znižali izdatke. List opozarja, da začasnimi ukrepi ne bodo zadostni in da so avansi Narodne banke zadnje sredstvo, ki ga je mogoče uporabiti, in tudi »dokaz žalostnega načina upravljanja javnih zadev.« List »Franc Tireure« pa meni, da bo nova vlada enostavno pozvala davčne obveznike, da plačajo avanse francoske Narodne banke.

Nove odredbe v CSR

Dunaj, 30. junija (Tanjug). V Pragi so bile večer objavljene vladne odredbe o ukrepih proti izostajanju od dela in glede fluktuacije delovne sile. S to odredbo, ki bo stopila v veljavo 1. julija, so določene znatno poostre kazni za tiste delavce, ki bi se ne držali predpisov delovne discipline. Čeprav drobnosti te odredbe še niso znane, se iz izjav, ki so bile danes objavljene, vidi, da bo delavec, katerega izostanek bodo smatrali za neopravičen, ali ki bi odklonil premostitev na delo, ki mu je bilo dodeljeno, izročen sodišču. S tem bodo delavci praktično izenačeni z družbi

škodljivimi in nevarnimi elementi.

Predsednik češkoslovaškega centralnega šindikalnega sveta Gustav Kliment je imel sinoči po praškem radiu govor, v katerem je populariziral te dražanske ukrepe. Dejal je, da do sedanjih avzgojne mere niso vedno prinesle zadovoljivosti rezultatov ter da so notorni zaviralci proizvodnje in rudnikih, železarnah in kemičnih industrij povzročili velike motnje pri izpolnitvi proizvodnih načrtov.

Kakor tukaj poudarjajo, nameravajo s silo odstraniti nevarnost za neizpolnjevanje načrtov. Proizvodni načrti namreč nikdar niso bili izpolnjeni in to ni šlo v račun Sovjetski zvezi, kamor so odhajali sadovi te proizvodnje. Po drugi strani pa očitno želi vlada odgovornost za neizpolnjevanje načrtov proizvodnje prevzeti na sindikate. S tem hoče vlada in kominformovska partija rešiti svoj ugled, ki se je zelo omajal, zlasti pri nedavnih delavskih nemirih.

Podpis trgovinskega sporazuma med Jugoslavijo in Burmo
Beograd, 30. junija (Tanjug). Večraj je bil v Ranguon podpisani trgovinski sporazum med Jugoslavijo in Burmo. S tem sporazumom, ki je že v veljavi, bodo povečane blagovne razmenjave med obema državama.

Peto redno zasedanje Ljudske skupščine LRS končano

(Nadaljevanje s 1. strani)

le naprej posegali v gozdno glavnico. Samo lokalne potrebe znašajo okrog 2.800.000 m³, medtem ko znasa celotni prirastek le okrog 2 milijona kubikov lesa. Ze lokalna potrebna sama predstavlja nevarnost za stalno zmanjševanje gozdarstva, Eno kmetičko gospodinjstvo porabi pri nas 11,4 m³ drv na leto, kar je zelo mnogo v primerjavi v ostalih evropskih državah. V Avstriji n. pr. porabijo za iste potrebe trikrat manjše količine lesa, v ostalih državah pa še dosti manj.

Lesna trgovina je povzročila gozdarstvu veliko škodo

V prvih povojnih letih, v času obnove in poznejše industrializacije, smo morali izvažati veliko lesa, ki ga je opustelost gozdov niso mogli dati brez nadaljnje škode zanje. Ob normalnih zalozah v gozdu to ne bi pomenilo nobenega pretiravanja v sečnji. Najbolj pa se je morala sečnja povečati po napadu Informbiroja na Jugoslavijo. Tedaj nismo imeli sredstev, informbirske države so ustavile svoje dobave, niso nam vrnilo vnaprej plačanih zneskov, bili pa smo sredi borbe za industrializacijo in elektrifikacijo. Tudi v Zahodu tedaj niso prejeli pomoči, niti za dostojnih posojil. Največja je bila sečnja v letih 1948—1950. Toda že l. 1951 je bila sečnja zmanjšana, še bolj pa v letih 1952 in 1953. Letos je planirana sečnja že spravljenja v sklad s količinami, ki jih dopušča desetletni plan obnove našega gozdarstva.

Tov. Avbelj je dalje dejal, da so bili že od leta 1951 naprej podvzeti najrazličnejši ukrepi, da se prepreči čezmerno izkavajanje. Istočasno smo intenzivno pogozdovovali poseke in kraške predele. Odnos do gozda je bil v povojnih letih povsem drugačen kot v preteklosti. Toda lani so kljub vsem poizkusom, da bi zavezili čezmerno izkoriščanje gozdov, prevladali spekulantski interesi lesne trgovine in nekaterih gozdnih posestnikov. Tako je bil zaradi sproščene trgovine in zaradi visokih cen lesa lani v nedržavnem sektorju presežen plan poseka za več kot 53%. Divji lesni trgovini je zaradi slabe gozdarške službe uspelo povzročiti gozdu veliko škodo. V letosnjem letu je znatna sečnja naprav lanskemu letu v nedržavnem sektorju: za družbeno porabo na 59%, za lastno porabo na 89%.

Tudi ta obremenitev je še vedno skoraj za 100% previsoka. Najresnejša ovira je lokalna poraba, ki je ni mogoče znižati naenkrat. Potreben bo postopen prehod k uporabljanju drugih sredstev namesto lesa, tako v gospodarstvu kot v gospodinjstvu. Tudi na podeželju bo treba uporabljati za kurjavo premog namesto lesa, dalje gradbeni material namesto gradbenega lesa itd. Razvoj industrije bo v bodočnosti nedvomno odločilno vplival na uravnovešanje potreb po lesu in zmogljivosti naših gozdov. To je ena važnih nalog naše gospodarske politike.

Zakon bo treba izvajati dosledno

Zato so bili v letosnjem letu podvzeti nekateri ukrepi, ki se v državnih gozdovih v glavnem dosledno izvajajo. V nedržavnem sektorju pa tudi letos teh ukrepov ne spoštujemo. Samo v prvem četrtletju je bilo v privatnih gozdovih posekanih 54% letno predvidenih količin lesa. Če bi šlo tako naprej, bi celo presegli lanskoletno sečnjo. To bi povsem onemoglo izpolniti nalog, ki jih je za gozdarstvo nakazal desetletni orientacijski načrt. V letu 1951 bi morali po tem načrtu doseči izena-

čenje med posekom in prirastkom.

Tov. Avbelj je nato podal obrazložitev nekaterih najvažnejših členov predlaganega zakona. V 1. členu predlaganega zakona je rečeno, da so vsi gozdovi Slovenije zaradi splošnega pomena, ne glede na lastnika, namenjeni splošnim koristim ljudske skupnosti in so zato pod posebno skrbjo in nadzorstvom države. Ta splošni pomen in te splošne koristi so zelo neposredne in vsestranske. Dovoli zgovorne primer imamo zelo blizu, n. pr. v sosedni Italiji in pri nas v krških predelih. Poleg klimatskih razmer, ki so v neposredni zvezi z gozdom, je še vrsta neposrednih gozdnih koristi za skupnost. Pri nas je mnogo hudournskih področij, ki jih sedaj še varujejo gozdovi. Če bi odprli pot tem hudournikom, bi povzročili neprečelnjivo škodo. Hudourniki bi spirali zemljo, priložilo bi do pogostih poplav, struge rek bi zaplaval prod itd. Velike hidroelektrarne bi bile ogrožene zaradi zaporedenja rek. Prav tako je rudarstvo kot zelo važna veja gospodarstva vezana na uporabo jamskega lesa. Dalje potrebuje les predelovalna industrija itd. Tudi kmetijstvo si z izsekavanjem gozdov izpodkopa tla pod seboj. Trenutne koristi, ki jih imajo kmetička gospodarstva od prodaje lesa, bodo morala v bodočnosti drago plačati. Naravne ovire, ki jih postavlja gozd vefru in navlivo ter ugodne klimatske razmere, ki jih gozd ustvarja, so za kmetijstvo življenjsko važne.

Dohodki od gozda ovirajo napredek kmetijstva

Cinilitelj, ki delujejo v obratni smeri, v smeri nazonavanja, so zelo različni. Naše kmetijstvo je še dokaj zaostalo. Značilno za dežele z manj razvitim kmetijstvom je, da živi kmetijstvo delno na račun gozda. Tak način reševanja zaostalosti ovira po drugi strani sam razvoj kmetijstva, ker dohodki iz gozdarstva ne silijo k napredku ostalega kmetičkega gospodarstva. V sedanjih pogojih bo gozd še vedno moral dopolnjevati kmetijski del posestva, toda slabo stanje v gozdovih, zlasti v prirastku, nikakor ne dopušča, da bi se od dohodkov iz njih lahko vzdrževala kmetija. Omejiti se bo treba na stelo in drva, dobljena s takšno prebralo sečnjo, ki koristi obenem tudi razvoju gozda samega. Sečnja brez posepešuje tudi visoke cene lesa, zlasti zaradi neurejene zunanje trgovine, ki daje izvornim podjetjem takšne ugodnosti, da lahko preplačajo les na notranjem trgu. Tem podjetjem, državnim in združnim, bo treba vzeti te ugodnosti in jim onemogočiti, da bi kupovala v nedržavnem sektorju les, ki je posekan preko načrta. Kakor trgovina, zahtevajo tudi žagarski obrati prevelike količine lesa. Z ozirom na planirano količino hlodovine, ki jo lahko da gozd, bi bilo potrebno, da izkoristimo pri nas le eno tretjino zmogljivosti žag. Toda, čeprav že obstoječi žag ne moremo izkoristiti v celoti, se je zadnji čas zgradilo še nekaj novih žagarskih obratov. Novost v predloženem zakonskem osnutku je, da noben lesnoindustrijski obrat ne more graditi brez dovoljenja pristojne oblasti.

Navedel sem le nekatere vzroke, je dejal ljudski poslanec Avbelj, ki go narekovali dopolnitve in popravke zakona o gozdovih. Pokazalo se je, da vrsta ukrepov, ki so bili izdani za zaščito gozda, niso preprečili nadaljnje nazadovanja slovenskih gozdov. Zato vsebuje predloženi osnutek nekatere zaostitve, ki so nujne in koristne tako za kmetijstvo kot za celotno družbo. Prav gotovo bodo tudi spremembe tega zakona skušali ponekod napačno tol-

mačiti, kakor delajo to ob vsakem ukrepu, ki jim ni všeč. Pošteni delavni kmetije in gozdni posestniki bodo pravilno pomenjevanje predlaganih ukrepov lahko razumeli, saj bodo po teh ukrepih lahko spoznali, da so njim samim v korist.

Stabilni gospodarjem bodo gozdove upravljali okrajji

Tov. Avbelj je nato poudaril nekatere osnovne spremembe oziroma dopolnitve predlaganega zakona. Čl. 27. določa, da se za 10 do 30 let prevzame v državno upravo tisti gozd, s katerim lastnik tako slabo gospodarja, da je ogrožena trajnost gozdne proizvodnje, obstoj ali gojitev gozda ter tudi taktar, če v njem ponovno seka brez sečnega dovoljenja. Tak gozd upravlja okrajni ljudski odbor na stroške lastnika, odtodbo o odvzemu pa izda republiški državni sekretar za narodno gospodarstvo. Ta zaostritev je napram prejšnjemu zakonu nujna in je prav, da tistemu, ki ne odgovorno unčuje svoj gozd ter s tem škodi sebi in skupnosti, ne moremo zaupati, da bo izsekane površine sam pogozdil. Ponovna sečnja brez dovoljenja, to se pravi po predhodnem opozorilu, prav tako kaže na resno namero takšnega lastnika, da tudi v bodoče ne bo izvrševal zakonskih prepisov. V čl. 14. se uvajajo obvezna sečna dovoljenja za vsak posek, pa najsi bo to za lastno uporabo ali za prodajo. Doselej za lastne potrebe po zakonu sečno dovoljenje ni bilo potrebno, prav pod firmo lastnih potreb pa se je v največji meri presegal plan sečnje. V čl. 31. je poleg ostalih kazni za prekrške določena tudi kazen odvzema lesa, ki je predmet prekrška. V čl. 24. so vsi državni gozdovi dani v upravljanje okrajnim in mestnim ljudskim odborom, razen občinskih gozdov, ki tudi v bodoče ostanejo občinam. Prav tako so okrajni ljudski odbori in mesta dolžni nadzirati gozdarjenje z vsemi gozdovi na svojem področju, torej tudi gozdarjenje s privatnimi gozdovi. S tem prevzamejo okrajni ljudski odbori in mesta veliko odgovornost vendar pa bodo naloge, ki so s tem v zvezi, lahko opravljali mnogo neposredneje in učinkoviteje.

Čl. 28. uzakonjuje ustanovitev gozdnih skladov, ki so bili uvedeni z uredbu vlade LRS že v lanskem letu. To so nekatere najvažnejše dopolnitve starega zakona. Njihovo dosledno izvajanje lahko že letos omogoči preobrat v odgovornem odnosu do gozda. Za izvrševanje tega zakona bo treba mobilizirati najširše množice delovnih ljudi na vasi, obenem pa s takojšnjimi ukrepi doseči, da se bodo določbe tega zakona spostovale. Na koncu je tov. Avbelj dejal, da ima veliko dolžnost pri tem tudi logarska služba, ki ji je zaupana neposredna skrb za gozdove. Logarji bodo lahko največ pripomogli k izvrševanju tega zakona. Prav zaradi pomembnosti njihovih dela bo treba odstraniti nekatere logarje, ki so slabo opravljali svojo službo in so za odpadkupno izdajali sečna dovoljenja ter s tem postali nevarni, da bi še naprej ostali na teh odgovornih službenih mestih.

Tov. Avbelj je predložil skupščini, da zakon sprejme, ker bo močan korak naprej v reševanju enega izmed važnih gospodarskih vprašanj. Ko je tovaršnik Viktor Avbelj končal obrazložitev predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdovih, se je razvila razprava, v katero je poseglo več ljudskih poslancev. Prvi se je prijavil ljudski poslanec Matevž Hace, ki je govoril o razmerah izkoriščanja in čuvanja gozdov v postojanskem okraju. V zadnjih 30 letih so v tamkajšnjem okraju gozdove čez mero izkoriščali. S tem v zvezi se je nenačrtno množilo tudi številno žagarskih obratov in stariških žag venecank. Okraj ima 65.000 ha gozdov, kar je 46 odstotkov vseh površin. Za očuvanje gozdne bogastva so v zadnjem času že podvzeli nekatere ukrepe. Tako so tu vprašanje vključili v okrajni 10-letni gospodarski načrt. Po tem načrtu se bo v naslednjih 10 letih 4.600 ha kmetijske površine zmanjšalo v korist gozdne površine. V glavnem bodo to redke gmajne in slabi pašniki, ki jih nameravajo pogozditi. Okrog 10 žagarskih obratov so že ustavili, nekat pa jih še bodo. Vprašanju pogozdovanja so prav v tem gospodarskem načrtu okraja posvetili vsi pozornost, zlasti v primorskem predelu okraja, ki je najbolj izsekane. Res je, da je bilo v zadnjih letih po osvoboditvi pogozdenje več površin kakor sta jih pogozdili nekdanja Avstrija in Italija skupaj, potrebna pa bi bilo, da bi zemljišča, ki bodo, določena za pogozdovanje, oprostili davkov saj taka na novo pogozdena parcela najmanj 30 let ne da nobenega dohodka in terja samo delo. Potrebno bi bilo opozoriti gozdne tabele tudi tisti

kmete, ki uporabljajo les za obnovu v zadnji vojni porušeni gospodarskih objektov, in ni pravično, da plačujejo enake takse kakor tisti kmetije, ki v vojni niso bili prizadeti pa danes gradijo nova poslopja.

Ob koncu je Matevž Hace omenil tudi slabe posledice, ki jih povzroča reja koz, katere uniževanje rasteči lesni podmladek, in je dejal, da bi bilo s tem v zvezi potrebni določeni ostri ukrepi. Prav tako bo treba nekaj ukreniti proti uniževanju mladih smrečic za novoletna, še več pa za božična praznovanja, ker sekajo v te namene najlepša drevesca prav tam, kjer je škoda največja. Ob koncu je izjavil, da bo glasoval za zakonski predlog.

Ljudski poslanec inž. Pavle Zavrca je govoril o gozdnih razmerah v slovenjegraškem okraju. Poudaril je, da ima novi predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdovih predvsem namen, preprečiti nadaljnje uniževanje gozdov in je zato zelo važen tudi za slovenjegraški okraj, ki ima 53.000 ha gozdnih površin od skupne površine okraja 85.000 ha. V okraju je tudi okrog 3000 ha površin neplodne zemlje, ki bi se jo dalo še precej pogozditi. Letni prirastek v teh gozdovih je zelo nizek, kljub temu pa je izkoriščanje lesa mnogo večje, kakor ga dopušča prirast. Prirastek gozdnih posestnikov na sečno je izredno močan. Samo lani je bilo vlečenih okrog 2800 prošenj za sečnjo, ki so bile utemeljene z različnimi potrebami, tako za obnovu, za elektrifikacijo in drugimi. Od tega je bilo ugodno rešenih 2400 prošenj. Prav tako je nujno, sečnjo omejiti samo na največje potrebe in je zato tudi Pavle Zavrca izjavil, da bo za ta predlog glasoval.

O gozdnih prilikah v tolmniškem okraju je govoril ljudski poslanec France Skok. Tudi tu razmere, kar se tiče čuvanja gozdov, niso mnogo rožnate, zlasti ne na Bovškem. S pašnjo koz so uničili ves gozdni podmladek slabi in degenerirani gozdovi pa postajajo čestokrat poleg tega še plen plazov. Načrtno pogozdovanje in urejanje hudournikov bi terjalo sicer precej denarnih sredstev, nedvomno pa bi se izplačalo in bogato obrestovalo. O novem zakonskem predlogu so govorili še ljudski poslanci Ivan Kurinčič, Ivan Siftar in Jaka Avšič, nato pa je bil predlog zakona o dopolnitvah in spremembah zakona o gozdovih sprejet.

Novi člani Izvršnega sveta

Predsedujoči Ferdo Kozak je nato prebral pismo, ki ga je v imenu skupine ljudskih poslancev poslal skupščini podpredsednik izvršnega sveta dr. Marijan Brecej in v katerem predlaga izvolitve treh novih članov Izvršnega sveta. Dr. Marijan Brecej je nato zbranim poslancem še posebej obrazložil potrebo dopolnitve Izvršnega sveta, poudarjajoč, da se je obseg poslov Izvršnega sveta precej povečal. Za nove člane so bili nato izvoljeni dosedanj sekretar Sveta za prosveto in kulturo France Kimovec Ziga, dosednji sekretar Sveta za gospodarstvo Janez Vipotnik in dosednji šef kabineta predsednika Izvršnega sveta Boris Kocijantčič, ki bo prevzel mesto sekretarja Izvršnega sveta; dosednji sekretar Zoran Polič prevzame namreč mesto predsednika odbora za proračunska vprašanja. Ljudski poslanci so nato potrdili uredbu bivše vlade LRS in Izvršnega sveta, ki so bile sprejete v času med obema zasedanjima Ljudske skupščine, nato pa je Zoran Polič pojasnil, zakaj je bilo na današnjem zasedanju odloženo razpravljanje o vodno-gospodarskih skladih. Okrog dvanajstih dopolnilne je predsednik Ljudske skupščine Ferdo Kozak zaključil peto redno zasedanje Ljudske skupščine LRS.

Primorski dnevnik o obletnici kominformovske resolucije

Trst, 30. junija (Tanjug). Današnji »Primorski dnevnik« po vsebini uvodni članek pelletniške resolucije Kominforma. V članku je poudarjeno, da je Jugoslavija izšla iz ostrih borbe proti sovjetskim revizionistom močnejša in osvobodena nevarnega sovjetskega prijateljstva, zaradi česar je lahko s lastnimi perspektivami in z povsem drugačnimi možnostmi stopila na lastno pot resničnega socialističnega razvoja. To je kratki pomenilo začetek konca vsiljevanja hegemonije sovjetskega socializma drugim socialističnim gibanjem v svetu. V uvodniku je poudarjeno, da je Jugoslavija delavskemu razredu v Sovjetski zvezi in satelitskim dežellam pokazala nove socialistične perspektive.

Drugi spomladanski veleslem v Zagrebu bo od 6.—14. marca 1954

Zagreb, 30. junija. Uprava zagrebskega velesleja je sklenila, da bo mednarodni veleslem trajal samo 8 dni; če traja namreč 14 dni, kot je bilo običajno dosejati, imajo razstavljajci, posebno inozemski, prevelike stroške.

Razvoj kemične industrije in skrb za ljudi

Ustanovitev tehnološko — ekonomske sekcije Slovenskega kemijskega društva

Ljubljana, 30. junija. Danes je Slovensko kemijsko društvo storilo nov pomemben korak naprej s tem, da je bila na Fakulteti za kemijo Tehniške visoke šole ustanovljena se tehnološko-ekonomska sekcija društva. Ustanovnega sestanka te sekcije, ki ga je otvoril predsednik društva dr. Maks Samec, so se udeležili tudi številni zastopniki industrije izven Ljubljane.

V svojem poročilu o problemih kemične industrije v Sloveniji je univ. prof. inž. Roman Modic nazkaval vrsto splošnih vprašanj z ekonomskega, tehničnega in kadrovskega področja, ki jih bo morala reševati novoustanovljena sekcija s sodelovanjem kemikov iz industrije in ustanov ob pomoči naših ekonomistov. Med drugim je dejal:

»Stopnje akumulacije imajo seveda znaten vpliv in formiranje cen posameznih izdelkov. Ta vpliv je na iste izdelke v raznih podjetjih še vedno različen in ni vselej v skladu s storilnostjo in organskim sestavom kapitala v tem smislu, da bi imela moderna podjetja z visoko storilnostjo najnižje cene ali relativno največji uspeh, kar bi ustrezalo ekonomskim načelom. Treba bo torej najti način za predpis družbenega prispevka, ki bo odpravil te pomanjkljivosti in v večji meri uveljavil ekonomske zakonitosti s tem, da bo predvsem storilnost delovnega kolektiva merilo za uspeh celotnega podjetja. Kakor za vsa naša podjetja bo treba tudi za kemično boljše urediti določanje amortizacije in dodeljevanje kreditov, nujno potrebnih za razvoj industrije.« Inž. Modic je obširno govoril še o potrebi perspektivnega načrta za širšitev ke-

mične industrije v Sloveniji in o viogi Slovenskega kemijskega društva, ki ga bo moralo posvetiti obravnavanju tekočih perečih vprašanj in pa nalog, ki nas čakajo v bodočnosti.

V razpravi se je oglašil najprej dr. Maks Samec; opozoril je na to, da smo se v naši državi sicer lonili koksiranja, vendar pa nismo v celoti kos predelavi raznih stranskih produktov, ki jih dobimo v koksarnah. Zavrkat je vedno izvajačemo katran, vvažamo pa izdelke, dobljene s predelovanjem katrana.

Veči del razprave so udeleženci ustanovnega sestanka tehnološko-ekonomske sekcije posvetili vzgoji kadrov. Predlagali so med drugim, naj bodo v kemični industriji zašilni ekonomistov. Med drugim je dejal:

»Nujno potrebne so ji temeljite analize za bodoči razvoj, analize tržišč ter načrti proizvodnje po obratih, še prav posebno pa kadri, za katere bomo morali v bodoče bolj skrbeti kot doslej. Brez take večje skrbi za kadre bi sicer znatno zaostali.«

Kako poteka posojilo MLO Ljubljana

Pri vpisu so se doslej najbolj tekmovale majhne sindikalne podružnice in šibkejša podjetja

Včeraj se je sestala politična komisija pri mestnem odboru SZDL Ljubljana, da pregleda potek ljudskega posojila MLO Ljubljana in politično delo množičnih organizacij pri tem vprašanju. Po poročilih, ki so jih podali posamezni člani komisije, je razvidno, da vstopajo največ ljudske posojila manjša podjetja in šibkeše sindikalne podružnice, da ne morejo podjetja in sindikalne podružnice ne razmišljajo dovolj resno o važnosti posojila. Izmed majhnih sindikalnih po-

ne industrije. Ta primer so omenili živorstje kemične industrije v Hrastniku. Mladi kadri bi morali imeti spocetka pomoč v starejših izkuženih strokovnjakih. Absolutom srednjih in visokih strokovnih šol po končanem študiju ne nudimo možnosti za pravi razvoj, včasih pa prva leta tudi preveč zahtevamo od njih. Inž. Rajko Kavčič je opozoril na nujno potrebno izdelavo analize o mestu kemične industrije v sklopu narodnega gospodarstva v Sloveniji. Čeprav je ustanovljeno mnenje, da so investicije v kemični industriji najbolj rentabilne, za našo kemično industrijo tega ne moremo trditi. Treba bo poiskati vzroke za to. V razpravi so predlagali nadalje prireditve posebne razstave o pojavnem razvoju slovenske kemične industrije in vseh sorodnih panog.

Nujno potrebne so ji temeljite analize za bodoči razvoj, analize tržišč ter načrti proizvodnje po obratih, še prav posebno pa kadri, za katere bomo morali v bodoče bolj skrbeti kot doslej. Brez take večje skrbi za kadre bi sicer znatno zaostali.

družnic, katerih člani razumejo pomen ljudskega posojila je treba dati priznanje podružnic restavracije sanitetne oficinske šole v Sentvidu, kjer dela 50 žena, ostanke iz bratskih republik, ki so doselej vsale 58.000 dn. Najmanjša obveznost posameznega člana je 2000 dn. Nadleže člani sindikata restavracije »Družinski dom«, ki so vsipali 60.000 dn. Te štiri dni dokazuje, da je svedski odbor teh podružnic pravilno razložil politično in gospodarsko važnost ljudskega posojila MLO Ljubljana. Med krajevnimi odbori posameznih sindikatov so se doslej najbolj izkazali sindikat trzocevi in uslužbencev, ki je zbral že 1.237.000 obveznosti. Krajevni odbor kovnicarjev je 3.835.000, od sindikalnih podružnic kovnicarjev so najboljši člani podružnice Litostroja, ki so vsipali 1.874.000, od gradbenih delavcev je najboljše sindikalna podružnica »M-garža«, od gostincev »Društvo« od gradbenih delavcev podružnica železnike tiskarne. Naležebe sindikalne podružnice grafičarjev pa so podružnica Slovenskega poročevalca. Ljudske pravice. Državne založbe Slovenije in Blaznikova tiskarna, ki doselej še soloh niso s svojimi člani razpravljale o vpisu ljudskega posojila.

Tudi organizacije SZDL na terenu zemanjajo to, za mesto Ljubljano največ važno vprašanje razen nekaj izjem, kot so Cankarjev in Resljevi tereni. Mnogo terenskih organizacij je tukaj, če o tem vprašamo mnogo, ki so na terenu Vodmat, Trnovno, Mlačičev tereni itd. Občena Polje je dvignila 1000 obveznosti, dosejati pa še ni posojila obratuna. Prav tako je tudi v drugih podjetjih in organizacijah. Državna obrtna podjetja so doselej vsipala okrog 1.458.000 dn posojila, od tega je največ prispevala mestna instalacijska. Tudi društveni obrtniki se delajo na vprašanju posojila, vendar še niso javili vsiko obveznosti, oziroma že vplačena posojila.

To je le bežna pregled nad dosele vpisanim posojilom MLO Ljubljana. Podatki so nepopolni, ker, kakor je rečeno, mnoga podjetja, sindikati in terenske organizacije ne javljajo sploh vsiko posojila in sprejetih obveznosti.

Obisk turške letalske delegacije

Beograd, 30. jun. Sinoči je prispele v našo državo gost letalske zveze Jugoslavije delegacija turške letalske organizacije, v kateri so podpredsednik turške Velike narodne skupščine in podpredsednik turške letalske organizacije Šefki Jarman, član vodstva turške letalske organizacije Rifat Ekten ter učitelj letalske šole Sinasi Kavlak. V razgovoru z novinari je Šefki Jarman izjavil, da pomeni njihov obisk prvi stik z inozemsko letalsko organizacijo. Razgovorjali se bodo o bodočem sodelovanju letalskih organizacij obeh držav. Nameravajo spoznati ne samo dežo Jugoslovanske letalske zveze, temveč tudi prispevati k prijateljskemu sodelovanju Jugoslavije in Turčije, ki delata skupno za obambo miru.

Delegacija turške letalske organizacije se bo mudila v naši državi teden dni ter bo v tem času obiskala zvezno pilotsko šolo in padalsko središče v Rumi, letalsko ja dralno središče v Vrhu, rovarno letal »Urv« in še nekatere letalske organizacije. Prav tako bodo prisostvovali v zveznemu jadralnem tekmovanju v Borovu.

Skupina študentov in mladih učiteljev odpotovala v Anglijo

Beograd, 30. junija. Skupina 17 študentov in mladih učiteljev je odpotovala dav iz Beograda v Anglijo, kjer bo ostala mesec dni na mednarodnem mladinskem sestanku, na katerem se bodo poleg jugoslovanskih študentov in učiteljev zbrali tudi študenti in učitelji iz Zahodne Nemčije, Francije, Anglije in skandinavskih držav, da bi razpravljali o raznih prosvetnih in zdravstvenih zadevah kakor tudi o prehrani. Jugoslovansko mladino je na ta mednarodni mladinski sestanek povabila mladinska organizacija iz Walesa, njen odhod pa sta organizirala centralna odbora Zdrženja učiteljev ter Zdrženja profesorjev in predmetnih učiteljev Jugoslavije.

Uspeh naših fotoamaterjev na IV. zvezni razstavi jugoslovanske fotografije

»V pristanu« — Vlastja Simončič (III, nagrada)

V Sarajevu prireja Zveza foto in kino-amaterjev Jugoslavije svoje IV. razstavo umetniške fotografije, na kateri razstavlja 83 avtorjev 213 svojih del. Od osmih nagrad je žirija dodela I. nagrado Mladenu Grečeviću iz Zagreba, II. nagrado sta prejela Nikola Vučemilović iz Splita in Ante Kornič iz Ljubljane, III. nagrado pa so prejeli Laura Mizner iz Zagreba, Miodrag Djordjevič iz Beograda, Vlastja Simončič iz Ljubljane, Cvetko

Ivanov iz Skoplja ter Marjan Pfeifer iz Ljubljane. Fotoklub je na razstavo zastopan s 33 deli 13ih avtorjev, fotoklub Maribor s 13 deli štirih avtorjev ter fotoklub Kranj s petimi deli treh avtorjev.

Zasedanje plenuma sindikata komunalnih delavcev in uslužbencev končano

Skopje, 30. junija. Plenum sindikata komunalnih delavcev in uslužbencev Jugoslavije je ob koncu svojega zasedanja sprejel sklepe o zboljšanju higijensko-tehnične zaščite dela in o vprašanju socialnega zavarovanja. Glede na to, da je higijensko-tehnična zaščita delavcev v večini komunalnih podjetij nezadostna, v nekatereh na je sploh ni, se priporoča sindikalnim organizacijam, naj posvetijo večjo skrb higijensko-tehničnim ukrepom pri delu ter uporabljajo tozadevni pravilnik. Prav tako se priporoča sindikalnim organizacijam, naj se v vseh kolektivih izvolijo delavske inspektorje, ki bodo nadzirali upravljanje ukrepov za higijensko-tehnično zaščito delavcev. Poudarja se tudi potreba higijensko-zdravstvene prosvete med delavci, ki delajo na posebnih delovnih mestih. Plenum pozdravlja uredbu o obdavčenju plšnega fonda, ker je pripomogla k zmanjšanju neskladnosti med zaslužkom in plačili pri delavcih in uslužbenci v komunalni gospodarstveni panogi.

Plenum Zveze sindikatov Hrvatske je razpravljalo o socialnem zavarovanju

Zagreb, 30. jun. V Zagrebu se je končalo zasedanje plenuma Zveze sindikatov Hrvatske, katerega sta se udeležila tudi predsednik centralnega odbora Duro Salaj in član odbora za socialno skrbstvo in ljudsko zdravstvo izvršnega sveta FLRJ Zdenko Has. Član republiškega sveta Stefan Ugarković je v svojem referatu poudaril, da je danes v Hrvatski nad 70 samostojnih zavodov za socialno zavarovanje, vendar pa se še vedno ne pazi dovolj na vzroke boleznih delavcev, ki so v glavnem v slabih stanovanjih in nezadostno urejenih delovnih prostorih posameznih podjetij. V referatu je bilo govora tudi o brezplačnih dopustih, hrani, otroških doklada, samoupravljanju in zavodih socialnega zavarovanja in o pravičah delovnih ljudi v času bolezni. Sekretariat republiškega sveta bo na osnovi referata, diskusije in predlogov članov plenuma izdelal sklepe in poskrbel, da bodo izvršeni.

Odkritje spominske plošče Branku Radičeviću na Dunaju

Dunaj, 30. junija. Pod pokroviteljstvom avstrijskega slavističnega društva so danes na Dunaju odkrili v Schlossgasse na hiši, kjer je stanoval Branko Radičević pred svojo smrtjo l. 1853, spominsko ploščo ob 100-letnici smrti tega velikega srbskega pesnika. Poleg velikega števila avstrijskih slavistov, dunajskega župana in dunajskih kulturnih delavcev je odkritju spominske plošče prisostvoval tudi jugoslovanski poslanik na Dunaju Dragomir Vučenič. Svečanost je začel rektor dunajske univerze prof. dr. Alfred Verdross-Drossberg, o pomenu pesnikovega dela pa je govoril prof. dr. Rudolf Jagodič, ki je omenil, da je bil Branko Radičević učenec Vuka Karadžiča. Poudaril je, da je srbska narodna poezija postala v onem času zaradi čistosti jezika, svoje lepote in čistosti znana po vsej Ev-

ropi, kjer je izlazila navdušenje mnogih umetnikov Goethe, Herder in bratje Grimm. V imenu Zveze književnikov Jugoslavije je govoril o življenjskem delu Branka Radičevića akademik Veljko Petrovič, za njim pa predsednik odbora za proslavo 100-letnice pesnikovega dela Boško Petrovič. Veljko Petrovič se je zahvalil za naklonjenost, ki jo kažejo v Avstriji za kulturno sodelovanje z jugoslovanskimi narodi ter je poudaril pomen zmage Branka Radičevića nad zakoreninjenimi konservativci v naši domovini in izven nje, ki so dvomili nad ljudskim jezikom, kakor tudi nad močjo ljudstva samega.

Branko Radičević je prišel na Dunaj jeseni l. 1843, da bi tamkaj študiral pravo. l. 1848 se je vrnil v domovino, narkar je leto dni kasneje ponovno odpotoval na Dunaj, kjer je ostal do svoje smrti.

Konferenca treh velesil

V ospredju bosta problema Koreje in Nemčije — O razrednem sklicanju Generalne skupščine OZN ne mislijo razpravljati — Poudarki indijskega in burmanskega tiska

London, 30. jun. (Tanjug) V britanskem političnem krogu so z zadovoljstvom sprejeli sporočilo o sestanku ministrov treh zahodnih velesil. Inicijativno za konferenco je dala britanska vlada, sporočilo pa je bilo objavljeno šele po privolitvi ZDA. Doslej se ni privolitive francoske vlade, vendar jo pričakujejo vsak čas.

Kakor poudarjajo v britanskih uradnih krogi, sestanek ministrov zunanjih zadev ne pomeni odstopanja od konference najvišjih predstavnikov treh velesil na Bermudskih, kjer bi morali kot najvažnejše vprašanje proučiti zamisel sir Winston Churchilla o eventualnem sestanku predsednikov vlad Velike Britanije, ZDA in Francije z Malenkovič.

Ko je Velika Britanija predlagala konferenco zunanjih ministrov, je očitno želela, da bi zaradi bolezni Churchilla ne izpustila iz rok svoje udeležbe pri vodstvu svetovnih zadev, kakor tudi ne vpliva na politiko svojih zahodnih zaveznikov. Ze prej, ko je bila bermudska konferenca prvič odložena, so tu izražali bojazni, da bi odložitev lahko škodljivo vplivala na britansko politiko zaradi eventualnega ameriškega odklona od osi London — Washington. Sedaj pa bo imel vršilec dolžnosti britan-

skega zunanjega ministra lorda Salisbury priložnost, da na konferenci z Dullesom in Bidaultom obdrži kontinuiteto zunanje politike svoje vlade kljub odložitvi bermudskih razgovorov.

V Londonu izjavljajo, da se bo konferenca zunanjih ministrov omejila v prvi vrsti na dva svetovna problema: na vprašanje Koreje in Nemčije. Ministri bodo proučili pomen neredov v Vzhodni Nemčiji in Českoslovaški za politiko zahodnih sil ter v tej zvezi vprašanje evropske obrambne skupnosti in kar je zlasti nujno, vprašanje dajanja učinkovite podpore bonnski vladi pri njenih pripravah za volilno kampanjo.

Po izjavi uradnega predstavnika britanskega ministrstva za zunanje zadeve se še razpravlja o določitvi datuma konference, vendar pa upajo, da bo do sprejetja navet, da bi bila konferenca sredi julija. V Londonu upajo, da bo med tem časom razširjeno vprašanje možnosti sklenitve premirja na Koreji, kar bo tudi važno za sestanek zunanjih ministrov, ki bi morali proučiti pogoje za končno rešitev korejskega vprašanja. V uradnih krogi ne omenjajo možnosti, da bi predstavniki Velike Britanije, ZDA in Francije na tej konferenci sprožili vprašanje izrednega sklicanja Generalne skupščine OZN.

Washington, 30. jun. (Reuter-AFP) Ameriški zunanji minister John Foster Dulles je danes po tiskovni konferenci izjavil, da bo konferenca predstavnikov treh velesil v Washingtonu okrog 10. julija. Dejal je, da je pravkar dobil obvestilo francoske vlade, v katerem je rečeno, da Francija želi sodelovati na tej konferenci ter da bi bila za datum okrog 10. julija. Tudi britanska vlada meni, da je ta datum primeren.

Dulles je izjavil, da bo eno izmed vprašanj, o katerih bodo govorili na tej konferenci, problem Nemčije, zlasti v zvezi z nedavnimi demonstracijami v Vzhodni Nemčiji. Na vprašanje novinarjev, zakaj ameriška vlada ni tudi z deli in ne samo z besedami podprla demonstracije v Vzhodni Nemčiji, je Dulles odgovoril, da bi bila velika napaka, če bi nekdo od treh zahodnih velesil enostransko postopala v nemškem vprašanju. Poudaril je, da je prav pomembnost izmenjave stališč o nemškem vprašanju izzvala potrebo, da se ne dovolji, da bi odložitev bermudske konference preprečila izmenjavo stališč med tremi velesilami.

Dew Delhi, 30. jun. (Tanjug) Indijski listi izražajo obžalovanje zaradi bolezni britanskega ministrskega predsednika ter naglašajo, da je ta bolezen povod za odložitvi bermudske konference na nedoločen čas. S tem v zvezi trdijo indijski listi, da bo imel napovedani sestanek zunanjih ministrov treh zahodnih velesil samo informativno značaj, da pa ne bo mogel pripraviti poti za konferenco štirih velesil, ki bi mogla rešiti nekatera najvažnejša sporna vprašanja. »Hindustan Times« na to kaže, da kažejo v Washingtonu že dolgo odpor proti četverni konferenci in da je Churchill edina osebnost, ki bi mogla vplivati na

spremembo takega naziranja. Zaradi tega je sedaj njegova bolezen velika škoda.

KOREJSKI PROBLEM

Robertson ni našel magičnega ključa

Glasovi o neuspehu Robertsonove misije — Spor v južnokorejski vladi — Odstop južnokorejskega obrambnega ministra

Seul, 30. jun. (UP) Južnokorejski minister za obrambo Sin Te Jung je davi odstopil baje iz osebnih razlogov. Uradno ta ostavka še ni potrjena razširjajo pa se vesti o nesoglasju v južnokorejski vladi. V krojih Združenega poveljstva menijo, da je minister Sin Te Jung odstopil zaradi nesoglasja s Sing Man Rijem o borbeni sposobnosti južnokorejske vojske in morda tudi o sklepanju premirja. Razširjale so se tudi vesti, da hoče Sing Man Ri odstaviti dosedanjega ministra za notranje zadeve in da se mu je zameril tudi načelnik generalnega štaba južnokorejske armade Sun Jup Paik. Baje je kandidat za novega južnokorejskega notranjega ministra dosedanji šef pomorskih operacij viceadmiral Son Von Jil.

Kakor javlja dopisnik »New York Timesa« iz Seula, je mislila pomočnica ameriškega zunanjega ministra Walterja Robertsona doživela neuspeh. »Magični ključ ni najden«, zatrjuje dopis, »in ničesar važnega niso dosegli. Južnokorejskim predstavnikom bi moralo biti razumljivo in popolnoma jasno, da ZDA ne bodo popustile in odpovedale podpisu premirja. Prav tako pa bi morali južnokorejski

predstavniki tudi vedeti, da bodo hude posledice, če Južna Koreja prekrši sporazum o premirju.«

Tokio, 30. jun. (UP) Letalske sile Združenega poveljstva so uničile in onesposobile danes 14 kitajskih in severnokorejskih letal, kar je po decembru lanskega leta največje število uničenih in onesposobljenih letal v enem dnevu. Na severnem korejskem bojišču je bilo uničenih od tega 9 kitajskih in severnokorejskih letal. Na kopnem so spet napadale južnokorejske čete, predvsem na vzhodnem delu fronte, medtem ko se je na zahodni fronti ne-

Sovjetska aktivnost v Perziji

Teheran, 30. junija. Kakor poroča agencija »Franc Press«, je odpočile sovjetske velesilniške Sadržice zelo važen in tudi precej skrivnosten dogodek. Ta odpočilk je znamenje, da je sovjetska diplomacija spremenila svojo taktiko v Perziji in da noče več čakati in

deh je kakor znano, spretno izkoriščal v zadnjem času spore med Mosadikom in šahom, prav tako pa tudi spore med Mosadikom in islamskim verskim voditeljem Kasašijem, predsednikom perzijske skupščine. Čeprav so bili agitatorji Tudeha pri vsaki manifestaciji ali demonstraciji v prvih vrstah, ni mogli nihče spoznati, za koga se pravzaprav vzemajo. Pri zadnjih velikih demonstracijah v Teheranu pa so voditelji Tudeha vsakokrat pred-

opazovati, temveč da bo postala močno aktivna. Sadržice je bil pred kratkim v Moskvi in je dobil tam posebna navodila. Po svoji vrnitvi je razložil predsedniku perzijske vlade dr. Mosadiku razne predloge, ki imajo namen, da bi se v Perziji oslabil ameriški vpliv. Kako je predsednik vlade dr. Mosadik sovjetske predloge sprejel, ni znano. Britanska diplomacija, ki v Perziji zelo previdno nastopa, je na aktivnost sovjetske diplomacije gotovo pripravljena, ni pa še ničesar storila, da bi vplivala na Mosadika in na njegovo vlado.

velikimi množicami demonstrantov brali svoje resolucije proti rulum izkoriščevalcem in za mir natančno tako, kakor vsa taka vprašanja obravnava »Komminformovska propaganda«. Na silni primer take demonstracije z agitatorji Tudeha na čelu.

Kritika Jacquesa Duclosa

Pariz, 30. junija (Tanjug). V rubriki »Informacije«, ki jih »Humanite« ne daje svojim bralcem, javlja današnji »Figaro«, da je sekretar KP Francije, Jacques Duclos, na sestanku politične komisije centralnega komiteta napadel nekatera voditelje federalnih in lokalnih organizacij KP Francije, zlasti v Nici in Marseilleu, zaradi velikih napak pri izvajanju politične etnotne akcije s socialisti, ki jo v zadnjem času propagira KP Francije. Po mnenju Duclosa so bile storjene te napake zaradi slabe ideološke izobrazbe večine voditeljev KPF. V tej zvezi je opozoril tudi na zelo slabo ideološko izgradnjo delavskih množic. Dejal je tudi, da so vodstva rajonskih in federalnih organizacij birokratične.

Draginja v Carigradu

Carigrad, 30. junija (Tanjug). V svojem poročilu ministrstvu za trgovino je predsednik carigradskega mestnega sveta navedel, da so se v zadnjem času v Carigradu zelo zvišali življenjski stroški in da bi morala vlada izdatno podpreti boj proti draginji. V poročilu je navedeno, da so se v primerjavi z letom 1950 zvišale cene mesa za blizu 60, sadja in sočivja pa za nekaj manj odstotkov.

Nevarnost lakote v sovjetski coni Nemčije

Obsedno stanje v Leipzigu in Magdenburgu — Apel socialdemokratske stranke Zahodne Nemčije

Berlin, 30. jun. — Kot poroča »Thüringer Tagesblatt«, je v Weimaru ukinjeno obsedno stanje. Z druge strani poroča tudi »Leipziger Volkszeitung«, da je z odločbo sovjetskega vojnega poveljstva za področje Leipziga ukinjeno obsedno stanje na tem področju, ostane pa zaenkrat še v veljavi v samem mestu Leipzigu. Prav tako poročajo listi, da je ukinjeno obsedno stanje na področju Erfurta, ocelo pa je v veljavi še v Magdeburgu, kjer imajo policijsko uro od 23. do 0.4 ure. Kakih 6.500 oseb, ki so jih ob-

sodila sodišča sovjetske okupacijske cone Nemčije, je sedaj pod nadzorstvom »judske policije« na prisilnem delu in gradijo vojna pristanišča na otoku Riegenju v Baltiku. Vest o tem izvira od nekoga obsojenca, ki mu je uspelo pobeigniti s prisilnega dela in je pribežal v zahodni Berlin.

Predsedništvo socialdemokratske stranke je apeliralo na zahodnonemško vlado, naj izkoristi položaj, ki je nastal po nedavnih dogodkih v vzhodnem Berlinu in sovjetski coni Nemčije, ter je odločno zahtevalo četverne razgovore.

re o združitvi Nemčije. V komunikaciji, ki je bil objavljen po večerajšem sestanku predsedništva stranke, je poudarjena potreba po razgovorih med zahodnimi tremi visokimi komisarji in sovjetskimi visokimi komisarjem, da bi normalizirali medicinski promet in preprečili katastrofalno lakoto, ki preti sovjetski coni Nemčije. Predsedništvo se je tudi odločilo pozvati organizacije mednarodnega delavskega gibanja, naj bi podvele akcije za preprečitev represalij nad udeleženci junjske vstaje. Komuniste ponovno odbija možnost razgovorov ali stikov med socialdemokratsko stranko na eni strani ter kominformovsko stranko Nemčije in Enotno socialistično stranko v sovjetski coni Nemčije na drugi strani.

Izredno zasedanje UNESCO

Pariz, 30. junija (Tanjug). Jutri se začne v Parizu izredno zasedanje generalne konference Organizacije združenih narodov za prosveto, znanost in kulturo (UNESCO). Zasedanje bo trajalo 4 dni in je na dnevnem redu kot glavno vprašanje izvolitev generalnega direktorja te organizacije. Izvršilni svet UNESCO je, kakor znano, kandidiral direktorja biblioteke ameriškega kongresa v Washingtonu dr. Lutherja Ewana.

Letovanje slovenskih otrok v Avstriji

Ljubljana, 30. junija. Dne 25. junija je odšlo 253 otrok iz Slovenije v Sekirn ob Vrbskem jezeru in 141 otrok v Seeboden ob Milštättskem jezeru na tritedensko letovanje. Letovanje naše dece v Avstriji je medsebojni sporazum tukajšnje Socialistične zveze delovnega ljudstva z avstrijsko socialistično stranko, ki bo istotako poslala svojo deco v naša obmorska letovišča. Sprejem naših otrok v Podrožji je bil zelo prišrčen. Zastopniki socialistične stranke Avstrije iz Gradca in Celovca so

deco pričakovali na železniški postaji in jo obdarovali s slašicami. Organizacija prevoza po Avstriji je bila izvedena brezhibno od avstrijskega Društva prijateljev mladine in so otroci prišli na novo urejene in prenovljene počitniške domove veseli in dobro razpoloženi. Želimo, da se bodo avstrijski otroci počutili v naši domovini prav tako prijetno in odnesli najlepše vtise na svoje domove.

Japonska zahteva

Tokio, 30. junija (AFP). Japonska vlada je uradno zahtevala od vlade ZDA sklicanje japonsko-ameriške pogajanja o dodelitvi ameriške ekonomske pomoči Japonski. Ta zahteva je bila davi uradno objavljena od japonskega ministrstva za zunanje zadeve.

Položaj v Kambodži

Pariz, 30. junija (Reuter). Po vesteh, ki prihajajo iz Indokine, so čete iz Kambodže danes zasedle vladne zgradbe v Pnom Penhu, glavnem mestu Kambodže. Francoski in kambodžijski funkcionarji v Parizu izjavljajo, da jim ni ničesar znanega o kaki posebi akciji kambodžijske vojske glede zasedbe zgradb v prestolnici.

Volitve v Islandiji

Kodanj, 30. jun. (AFP). Splošne parlamentarne volitve, ki so bile v Islandiji, so pokazale naslednje rezultate: stranka neodvisnih je dobila 28.000 glasov ali 21 mandatov v skupščini, medtem ko je imela prej 19 mandatov. Narodna stranka je dobila 16.912 glasov ali 16 mandatov (enega manj kot v prejšnji skupščini). Komunistična partija je dobila 12.400 glasov in 6 mandatov, ko jih je imela prej 9. Socialdemokratska stranka je dobila 12.109 glasov in 6 mandatov (prej 7), novo ustanovljena stranka narodne zaščite pa je dobila samo 2 mandata s 4600 glasovi, medtem ko republikanska stranka, prav tako novo ustanovljena, ni dobi-

la nobenega mandata in le 2.500 glasov. Novo ustanovljena stranka narodne zaščite, ki je dosegla relativni uspeh, se bori proti Atlantskemu paktu in proti razporazjavi tujih čez na ozemlju Islanda. Kljub temu, da se je pri novih volitvah okrepila vladna koalicijska, ki jo predstavlja stranka neodvisnih in napredna stranka, v obveščenih krogih izražajo dvom, da bi sedanjí predsednik vlade Steintorson lahko sestavil novo vladno koalicijsko. Napredna stranka, ki je sicer dobila en mandat manj kakor prej, želi napraviti novo kombinacijo a socialdemokratsko stranko.

Skrbi Japonske zaradi Koreje

Japonski politični in gospodarski krogi se zelo zavzemajo za gospodarske zveze s Kitajsko

ja, morajo pa računati, da bo čedalje več ameriških naročil zaupnika Filipinom in Siamu. Vsi taki pomisleki veljavajo japonskim politikom in gospodarstvenikom, da ni dobro, če bi se preveč zanašali na ameriško pomoč in na ameriška naročila ter da je treba skrbeti za dobre temelje japonskega gospodarstva. V tem spoznanju se bolj in bolj ozirajo na Kitajsko, ki je bila nekdaj s svojimi 500 milijoni prebivalcev najboljši japonski odjemalec. Po vojni in zlasti po politični spremembi na Kitajskem pa so bile gospodarske zveze skoraj popolnoma prekinjene in šele nekaj let skušajo japonski trgovci in industrijski obnoveni nekdanje zveze s Kitajsko. Ko se je začel korejski spor, so zasedbene oblasti prepovedale vsako pošiljanje strateškega materiala na Kitajsko. Zaradi tega Japonska tudi ni mogla več dobivati premoaga in železne rude iz Severne Koreje in je morala te sirovine v svojih cenah dobivati iz ZDA, v čemer vidijo japonski politični in gospodarski krogi, da ameriški dobrotnik tudi ni brez sebičnosti. Zato zdaj japonski gospodarstveniki vneto študirajo početni gospo-

darski načrt vlade v Pekingu ter preiščujejo, kako bi mogla Japonska sodelovati pri izvedbi tega načrta. Trgovina s Kitajsko zelo mika tudi vladajočo japonsko liberalno stranko in je japonska vlada zdaj dovolila raznim japonskim podjetnikom udeležbo pri razstavi Društva za pospeševanje kitajsko-japonskih trgovinskih zvez, ki bo letos v jeseni v Pekingu. Za udeležbo pri tej razstavi je doslej že nad 300 japonskih prijav.

Japonski politiki potrebujejo gospodarske stike s Kitajsko tudi za primer, če bi po korejskem premirju prišlo do samostojne Severne Koreje, ki bi bila več ali manj pod Kitajskim vplivom. Da bi prišlo do združenja Koreje, kakršno želi Sing Man Ri, Japonci le malo mislijo, upajo pa, da bi bila tudi taka Koreja pod ameriškim vplivom in da bi se v njej dalo dobro zaslužiti. Razpletanje in zapletanje korejskega problema pa previde japonske gospodarstvenike vedno bolj prepričuje, da so gospodarske zveze s Kitajsko nujno potrebne ter pri vsaki bodoči ureditvi Koreje zelo koristne.

Ameriška pomoč Zahodni Nemčiji in arabskim državam

Washington, 30. junija. Ameriška vlada je zahtevala od senata, da sprejme njeno postavko v znesku 100 milijonov dolarjev, ki naj bi bila porabljena kot vojaška pomoč arabskim državam. V predlogu o vzajemni varnosti je odločba, ki dopušča dajanje take pomoči, če so za to potrebni pogoji. Pred 10 dnevi je predstaviški dom ovrgel to odredbo, sedaj pa vlada upa, da bo senat njeno zahtevo odobril. Predlaganih 100 milijonov dolarjev predstavlja del zahteve v znesku 405 milijonov dolarjev, ki jo je vlada zahtevala na račun pomoči področju, ki obsega tudi Turčijo, Grčijo in Iran.

Tudi te države so po načrtu ameriške vojaške pomoči del Srednjega vzhoda. Ko je odbil sprejetje vladne zahteve, je predstaviški dom utemeljil svoje stališče s tem, da navedene države še niso dosegle stopnje zrelosti, ki bi dala vsa jamstva za dodeljevanje te pomoči. Obveščeni krogi so mnenja, da bo pomoči ne bo prišlo vse do tedaj, dokler ne bo dosežen sprejemljiv sporazum v zvezi s problemom Sueskega prekopa.

Uprava za vzajemno varnost je dodelila Zahodni Nemčiji pomoč v znesku 10 milijonov dolarjev, ki naj bi služila za dvig industrije in kmetijstva. To posojilo bo dodeljeno v glavnem srednjim in malim proizvajalcem. Razen te pomoči, ki jo dajejo ZDA, bo dala v ta namen tudi Zahodna Nemčija 42 milijonov mark. Posojila bodo dobila razna podjetja, vključno tudi podjetja živilske industrije. Sedem milijonov mark bo iz teh sredstev na razpolago za finansiranje podjetij, katerih lastniki so pribežali iz Vzhodne Nemčije.

Zasedanje Ekonomsko-socialnega sveta

Zeneva, 30. junija (Reuter). Danes se je začelo tu XVI. zasedanje Ekonomsko-socialnega sveta, ki naj bi obravnavalo okoli 60 vprašanj. Kakor kaže, bo svet na tem svojem zasedanju lahko dovršil samo polovico nameravanega dnevnega reda. Zato pričakujejo, da bodo določili najprej glavna in najvažnejša vprašanja, vsa druga pa odložili za prihodnje zasedanje. Predvsem pridejo na vrsto vprašanja ekonomskega razvoja zaostalih držav, v problem povečanja svetovne proizvodnje, tehnična pomoč in tudi nekateri socialni problemi. Zasedanja se udeležujejo predstavniki Argentine, Avstralije, Velike Britanije, Belgije, Kube, Egipta, Francije, Indije, Filipinov, Poljske, Švedske, Turčije, ZDA, komintanske vlade, ZSSR, Urugvaj, Venezuele in Jugoslavije.

Konferenca o varnosti letalskega prometa v Nemčiji

Berlin, 30. jun. (AFP). Iz oblaščenih britanskih virov poročajo, da bo sedmi sestanek četverne konference o varnosti letalskega prometa v zravnem koridoru med Berlinom in Zahodno Nemčijo 1. julija. Konferenca bo, kakor poročajo iz istih virov, v britanskem glavnem stanu v Charlottenburgu.

ZADNJI TELEGRAMI

prve izdaje

MEXICO CITY, 30. junija (AFP). Mehška filmska industrija, ki je med najmočnejšimi na svetu, je to peliki krizi. Zveza igralcev in sindikat filmskih delavcev sta se odločila za stavko, s katero hočejo doseči zvišanje plač. Sestinski štiri firme, ki jih pripadajo ta stavka, pa niso pripravljene popustiti pred zahtevami igralcev in delavcev. Zato menijo, da bo spor o mehški filmski industriji trajal še precej časa.

konferenca, kjer je govoril tudi o demonstracijah o Vzhodni Nemčiji. GUATEMALA, 30. junija (Reuter). Zaradi močne eksplozije o neki oblečeni v gosto naseljenem delu mesta je bil uničen ves blok 50 hiš in dva hotela. Doslej so izpod ruševin izkoplili 42 trupel, menijo pa, da je izgubilo življenje okrog 100 ljudi, medtem ko je bilo ranjenih najmanj okrog 200. Vzrok eksplozije še ni znan.

LONDON, 30. junija (Tanjug). Aneurin Bevan, voditelj leve skupine v laburistični stranki, je v Spodnjem domu kritiziral vladni silep z dneva znanstvena števila delavskih atakev pri britanskih ambasadah v inozemstvu. Prav tako je zahteval, naj bodo delavski atakevi pri ambasadah kakor prete odgovorili direktno ambasadom in ne kakemu nižjemu uslužbencu ambasade.

Predlog novega deviznega režima

Komisija za izdelavo novega deviznega režima je izdelala predlog o postopni ukinovitvi centralnega deviznega fonda (CDF). Dosedanje stanje v deviznem režimu je precej zaviralno ureditev gospodarskih razmer v državi ter zahteva poenostavitve tega režima. Mreža koeficientov in premij je pripeljala do tega, da ima danes skoraj vsak iz-

voznik in uvoznik proizvod svoj posebni tečaj dinarja, tako da se danes v gospodarstvu kalkulira z okoli 200 različnimi dinarskimi tečaji. Za ureditev primerne odnosa na notranjem trgu in v zunanjetrgovinski izmenjavi se predlaga ukinitev centralnega deviznega fonda, to je, enako tretiranje vseh kategorij uvoza in vseh plačil v inozemstvu. Tečaj bi se v bodoče svobodno oblikovali na obračunskih mestih in bi veljali za vse vrste inike deviz enak. Uvozniki in

dolžniki napram inozemstvu bi nabavljali devize le na osnovi svoje sposobnosti, da preidejo s konkurenco na deviznem obračunskem mestu do teh deviz. Za odplačilo naših državnih dolgov v inozemstvu pa bi bila državi zagotovljena prednostna pravica, nabaviti s te devize na obračunskih mestih.

Pravtako se predvideva rešitev vprašanja uradne paritete dinarja. Uradni tečaj prihaja danes do zraza samo v transakcijah preko CDF. Z ukinovitvijo CDF pa se postavlja vprašanje, ali je treba uvesti uradno pariteto dinarja. Danes cela vrsta držav kot so Francija, Italija, Avstrija, Finska i. dr. nimajo uradne paritete. V kolikor bi se pri nas uveljavila uradna pariteta dinarja, bi se njeno določanje oblikovalo na obračunskem mestu, kjer bi po določenem času prišlo do naravne paritete dinarja, ki bi se tedaj lahko uzakonila.

Sedanja zelo detajlirani sistem koeficientov in dodatnih obračunov premij za izvoz bi zamenjal nov skupni koeficient, s katerim bi uvedli toliko specifičnih tečajev, kolikor imamo specifičnih nivojev cen v našem gospodarstvu. S tem bi opustili dosedanje določanje koeficientov po predmetih. Z nadaljnjim zvoženjem skupinskih koeficientov, v mejah, ki jih bo dovoljeval naš gospodarski razvoj, bi prešli do znatno manjšega števila skupinskih tečajev, s tem pa tudi do nove kvalitete, t. j. do diferencialnih tečajev.

V novem deviznem režimu bi odpadlo tudi premiranje posameznih izdelkov, tako da bi premija postala samo sredstvo za usmerjanje izvoza v dežele, kjer je to z našega gospodarsko-političnega stališča zaželjeno in potrebno. Da bi zavarovali domačo industrijo z ozirom na strukturo sedanjih proizvodnih stroškov, se predvideva uvedba uvoznih carin.

Za uresničitev te reforme novega deviznega režima je treba izpolniti dva osnovna objektivna pogoja. Po eni strani je treba popraviti strukturo naše plačilne bilance, tako da državne obveznosti skupaj s potrebami opreme in armije ne bi absorbirale tako visok odstotek deviz, da bi za prodajo na ob-

računskih mestih ostal samo manjši del teh sredstev. Po drugi strani bi morala obstojati možnost za vskladitev notranjih cen, tako da bi se iz njihovih naravnih paritet dinarja lahko oblikovale ustrezne skupine.

V kolikor bi definitivno postavljane plana plačilne bilance in definitivni računi o spremembah cen pokazali, da se ne moremo pritiči s predloženo reformo, bi reforma lahko postala perspektivni plan. Toda nedvomno bo stalno povečevanje odst. deviz na obračunskem mestu privedlo do ukinovitve centralnega deviznega fonda, zvoženjem in grupiranje sedanjih koeficientov pa bo omogočilo prehod najprej na skupinske, zatem pa tudi na diferencialne tečaje.

S kakšno hitrostjo se bo ta prehod uresničil, je odvisno od osnovne razdelitve narodnega dohodka in nadaljnega razvoja našega gospodarstva.

S skupščine okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Krškem

Skupščina okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Krškem, ki se je sestala 28. maja, je po obsežnih poročilih predsednika izvršnega odbora Ivana Zeljaka in direktorja Jožeta Puharja o poslovanju okrajnega zavoda sprejela več važnih predlogov izvršnega odbora, med drugim da bo okrajni zavod stopil v stik z zdravniškim v Čačinskih toplicah zaradi znižanja cene za oskrbno zavarovanje, ker bo v nasprotnem primeru zavod oz. komisija za kopališko-klimatsko zavarovanje pošiljala zavarovance v Lasko, kjer so znatno nižje cene. Zaradi zmanjšanja stroškov bo okrajni zavod skušal stopiti v stik s specialnimi pregledov in zdravljenj v bolnišnicah s svetom za ljudsko zdravstvo in socialno politiko. L.R. Hrvaske ter sklenil primerne pogodbe. Skupščina je nadalje sprejela predlog dr. Kristofiča, naj bi okrajni zavod posredoval pri svetu za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LRS zaradi usposabljanja zdravniškega kadra za ožene boleznih onemog na naj bi stropil tudi v stik z ožene specializmom v Zagrebu, ki bi enkrat ali dvakrat na mesec prihajali v krški okraj. Pri tem bi zavod prihranil na pomirnih na polje in hitro lepo okolico, hotejo po gradovnih in s stanom v bližini doline Kožca. Med vojno je mesto sprejel trnelo, bilo je bombardirano od Nemcev in precej prebivalstvo je padlo v narodno osvobodilni borbi. Po vojni je bilo mesto prisiljeno malo ob strani ker je izumrlo urade, ki jih je povzel imele in ker je bil sedež okrajna poštarnice in Gornje kmetije pa v Ljubljani in me v Višnji gor. Toda kljub temu sta mesto in okolica ostala kar sta bila polnota in se sedaj mesto svet razvijata. Obnovili so dom na Poljevan, ki je bil od okrajna požar. V nedeljo 5. julija pa bo na modrnem višnjevoškem kopališču otvoritev plavalne sezone.

Otvoritev plavalne sezone v Višnji gori

Kdo ne pozna starodavnega slikovitega mesta na Dolenskem. V dobri uri se pripelje iz Ljubljane z vlakom do tega kraja, ki je pred vojno bil čil množični letnišči na Poljevan in hitro lepo okolico, hotejo po gradovnih in s stanom v bližini doline Kožca. Med vojno je mesto sprejel trnelo, bilo je bombardirano od Nemcev in precej prebivalstvo je padlo v narodno osvobodilni borbi. Po vojni je bilo mesto prisiljeno malo ob strani ker je izumrlo urade, ki jih je povzel imele in ker je bil sedež okrajna poštarnice in Gornje kmetije pa v Ljubljani in me v Višnji gor. Toda kljub temu sta mesto in okolica ostala kar sta bila polnota in se sedaj mesto svet razvijata. Obnovili so dom na Poljevan, ki je bil od okrajna požar. V nedeljo 5. julija pa bo na modrnem višnjevoškem kopališču otvoritev plavalne sezone.

Na selško-zabreški planini pod Stolom bo odorta planšarska koč

Zadruga v Zirovnici je obnovila planšarsko koč na selško-zabreški planini pod Stolom. Leži na lepi razgledni točki in je oddaljena od železniške postaje Zirovnica pod drugo uro hoda, od Valvazorjevega doma pa 15 minut. Mimo koč vodi turistična pot na vrh Stola. Koča je opremljena s kuhinjo in dvema sobama, ki sta na razpolago tudi turistom. Dom bodo odprli v nedeljo, 5. julija letos.

Logarska dolina - Okrešelj obnovljeni turistični center

Ko je Planinsko društvo Celje letos 1. maja odprlo v Logarski dolini svoj novi Planinski dom z okusno opremljenimi gostinskimi prostori in 80 posteljami, je bila ta najlepša alpska dolina po 12 letih zopet izročena svojem namenu.

Logarska dolina in njen biser Okrešelj sta v prvih tednih letošnje sezone privabila že mnogo obiskovalcev. Poleg stalnih gostov, ki uživajo popust za letni oddih, obiskujejo Logarsko dolino številne skupine turistov, ki prihajajo z avtobusi prav do Planinskega doma, nato pa se povzpno mimo slapa Rinke še na Okrešelj, kjer je v višini 1378 m lepo urejena planinska postojanka s 70 ležišči.

Logarsko dolino je dvakrat dnevno redna avtobusna zveza iz žel. postaje Smartno ob Paki, od I. ubnega dalje pa tudi z avtobusom iz Ljubljane. Da bi gostiče Planinskega doma bilo kos številni m gostom in turistom, bosta v bližini Doma še ta mesec izročeni svojem namenu lični leseni depandansi s 30 posteljami in čajno kuhinjo.

Planinski dom v Logarski dolini. V ozadju Ojstrica, Skarje in Planjava

Ali so zavzele mariborske sindikalne podružnice do nezgod in nezaposlenosti pravilno stališče

Lani je bilo v Mariboru 63 nezgod manj kot predlanskim, navzlic temu pa jih je bilo še vedno 3718 večjih in manjših ter 4 smrtne. Največ nezgod je bilo v kovinski industriji, kjer se je ponesrečil povprečno vsak 3 delavec. Med podjetji z največ nezgodami prednjači Tovarna avtomobilov, kjer je bilo 1086 ali ena tretjina vseh nezgod v Mariboru. Slede železniške delavnice »Boris Kidrič« z 983 nezgodami, tovarna »Franc Leskošek« s 508 nezgodami in druga podjetja. Statistika zavoda za socialno zavarovanje dokaže, da se je ponesrečilo 15% vseh zaposlenih ali vsak 6. do 7 delavec. Zaradi nesreč in nezgod je bilo izgubljenih 49.124 delovnih dni, za posledice pa je bilo izplačanih 12.979.716 din. Zadnja smrtna nesreča v tovarni »Franc Leskošek«, kjer se je ponesrečil mlad delavec »Slikopleska«, dokazuje, kam lahko privede neodgovornost podjetja, ki ne skrbi dovolj za varnost svojih delavcev. Po večini pripišejo podjetja in celo sindikalne podružnice odgovornost za smrtne nesreče ponesrečencem, ki se ne morejo braniti.

Na letni skupščini sindikalnih podružnic je živahna razprava o nesrečah in nezgodah pokazala, da bi bilo krivice za nesreče treba klicati na odgovornost, pa naj bo to podjetje ali ponesrečeni delavec. Samo tako bi stevilo nezgod primerno zmanjšalo. Ker je največ nezgod ob ponedeljkih, sobotah in ko delavci dobivajo plače, ni težko ugotoviti, da povzročijo mnogo nezgod nepazljivost zaradi utrujenosti, neprebranosti ali celo alkohola. Takšne primere in malomarnost do zaščitnih naprav bi sindikalne podružnice vsekakor morale raziskati in jih s primernimi vzgojnimi ter kaznovalnimi ukrepi preprečevati. Za zdravljenje in oskrbino ponesrečenih delavcev grede velike vsote denarja, kar povzroča skupnostno veliko škodo.

Mariborske sindikalne podružnice predlagajo tudi uvedbo četrtturnega odmora med delovnim časom, v katerem bi delavec lahko z umitimi rokami in

trga na Senovem odpred lekarni in dobil zdravnika za rudič v Krmelju.

Skupščina je tudi osoro obsodila vse dolžnike socialnega zavarovanja, zlasti med privatnimi obrtniki ki dolgujejo velike zneske. Teh zaoznanov je v krškem okraju nad dva milijona. Samo soboljšar Sane Zorko v Krškem je dolžan zavodu nad 99.000 din. Takih je še več in jih bo zavod prišel sodišču zaradi rubežni, pri drugih pa bo uvedel upravno-politično izterjavo dolga. J. K.

trga na Senovem odpred lekarni in dobil zdravnika za rudič v Krmelju.

Bogata žetev v jubilejmem letu slovenskega planinstva

1893-1953 - SESTIDESET LET PLODNEGA DELA

Planinska društva, ki obhajajo letos svoje občinske, so izdelala tedenski mesečne in celoletne programe kulturnih prireditev, v sklopu katerih bodo slovnostne akademije, poučna predavanja, razstave planinskih slik in fotografij, izdane knjige in drugi. Ob jubileju našega planinstva bo izšlo delo našega neustrudnega pionirja in pionirja naše snuščarstva Rudolfa Bajdura »Ljudska geografija«. Ki bo zbir izvršnih izrazov. Knjigo bo izdala Državna založba Slovenije. Razen tega pripravila Mladinska založba prevod Maurice Herzogove knjige o zmagi francoskih alpinistov nad Anapurno, ista založba pripravila še album z naših gor, ki bo v izvirni in neobjavljeni fotografiji ter izbrani slovenski besedi prikazal vsi bogastvo našega planinskega sveta. »Planine-ve moj raj« bo delo priznanega fotografa Jakoba Čopca, besedilo pa bo zbral Evgen Lovšin.

Bogat prispevek bo dala tudi Planinska zveza Slovenije, ki bo izdala dr. Jenka Mikera knjigo »Jakob Aljaž« in še nekaj drugih knjig. Fotoodsek PLZ pa bo izdal zbirko originalnih in še neobjavljenih fotografij iz doline Vrata s siropem Peričnikom in severno steno Triglav. Veliko škodo so bodo utrpele filatelisti, katerim jubilejno leto našega planinstva ne bodo mogli dati jubilejne planinske znamke, ker je izdelava in tisk teh zaradi tehničnih ovir nemogoča. Ob občinskem slovenskega planinstva bo tudi Triglav film prispeval svoj delež z planinskimi filmi »V soncu višini«, ki ga bomo verjetno lahko že gledali na pretek slovenskega planinstva, katerega bomo praznovali na med-republiškem taboru vseh planincev Jugoslavije v Vratih pod severno steno močnega Triglavca od 1. do 8. avgusta. Z. U.

PISMA VREDNIŠTVU

ALI JE TO BIROKRACIJA?

Mnenja sem, da je bila javnost zelo pomankljivo seznanjena z vprašanjem, ki ga opisuje Sonja Jančič v dopisu, ki je bil pod naslovom »Zakaj ne morem uveljaviti dosežene pravice« objavljen v Slov. poročevalcu 16. junija, če bi ljudje ne vedeli obeh strani tega vprašanja. Ne mislim povzročiti poteka rešitve tega stanovanjskega vprašanja, kar je že itak opravila tov. Jančičeva. Ne mislim javno obravnavati načinov, ki se jih je posluževala, zlasti v odnosu do mene. Nikoli nisem bil proti temu, da se tov. Jančičeva vseli v svoj bivo. Stori sem mnogo korakov

in potov, odprl stotine vrat, da bi dobil vsaj približno enakovredno stanovanje. Zelo lepo se skrivaj samo zamenjava in ne drugega, pa je stvar urejena. Če se pa pri tem upotevata, da imam ženo, ki na pljučih ni popolnoma zdrava, da imam 2 otroka stara 2 in 7 let in da sedaj živi pri meni tudi tati, star 74 let z bolno nogo in če se pregleda stanovanje na Napoleonovem trgu 6/III, ki ima samo kuhinjo in eno sobo, brez shrambe in kleti, oziroma drvarnice, ter da je na podstrešju s posevni- mi stropi, da je temno itd., sem prepričan, da mi nihče ne bo odrekal pravice, ker se potujem za to, da se me ne preseli v to stanovanje.

Na željo abonentov pa bom dali kot nadomestilo za večerjo mirza jedila: čaj, kavo, toplo ali hladno mico, jajčka po želji ter klobase, salamo in druga hladna jedila, računana po dnevnih cenah, ki bodo odvisna od čim ugodnejšega nakupa tozadevnih živil.

Naše abonente prosimo, da vrnemo gornjo odločbo na znanje. Ta sklep uveljavimo z dnem 1. julija 1953. Upravnik. Mavec Ignac I. r.

Vsi abonenti so začetno pogledali in vprašali kuharico, ki je tudi član upravnega odbora menze, kako se mora sodelovati brez vednosti abonentov in sveta abonentov. Odgovor je bil kratak in jasev. To je naredil upravnik menze sam, proti sklepu sveta UO, na kateri so bili samo trije člani nezvočni.

Vprašamo upravnika, kako bodo delali pri deli obrtni rudarji, lesni delavci, kamolomci in drugi, ki so odvisni le od brane v menzi.

Fr. Hvale Škofljica

PREDLOG DRŽAVNI LOTERIJ

Uprava jugoslovanske loterije je objavila vest, da s približnim zbranjem, ki bo v juliju, uveljavimo načrt dobikov. Glavna premija bi naj bila 1 milijon din, nadalje ena po 500.000 din, ena 300.000 din in ena po 200.000 din. Večina kupcev srečke te loterije pa želi, da se premija v znesku 1 milijon razdeli na manjše dobikote. Vsi samci in tudi tisti, ki so po službeni potrebi v Škofljici, se branijo v občinski menzi. V sotohoto 20. junija so presenetili abonentne listke na mizah s naslednjo vsebino:

»Na znanje abonentom! Našim abonentom sporočamo, da smo zaradi tržnih cen primorani uvesti neke spremembe v delitvi brane in to: zajtrk ostane nespremenjen tako v ceni kakor tudi glede serviranja. Cena za kosilo se povzra od 65 din na 80 din. Pripominimo da se bomo potrudili dati dobro izdatno hrano, o kolikor bodo kupne možnosti nabave živil to dopuščale. Večerja pa smo primorani, zaradi majhnega odjema od strani abonentov, ukiniti. V to smo primorani zaradi zmanjšanja osebja in visokih režijskih stro-

Kupci srečk smo mnenja, da je bolje, če zadene več igralcev loterije več manjših dobikov, kakor eden sam ali pa dva, ogromno vsoto milijon din ali pa nekaj sto tisoč anarjev. Sem stalni igralec loterije in sem prav vesel, če zadenev n. pr. na dve srečki nekaj stotakov. Poleg tega pa je največ kupcev srečk delavcev in uslužbencev, ker vsak upa na kakšen dobitek. Uprava loterije naj to razmisli, ostali igralci loterije pa naj povedo svoje mnenje. Anton Kranjčberg žel. industrijska šola, Maribor.

Med drugim vzbujajo zanimanje Ljubljancem gradbišče agencije za izvoz in uvoz (Slovenija-impex) na vogalu Kidričeve in Beethovne ulice. Devetnadstropna, izrazito poslovna stavba — ozka parcela ne dopušča gradnje stanovanj — bo po sedanjih računih sodeč pripravljena za vselitev konec prihodnjega leta. Tloris stavbe ima obliko približnega kvadrata v izmeri 25 m. Posebnost bodo hladilne in ogrevalne naprave, na katerih se bodo lahko učili še drugi za znanje, pa tudi neznani graditelji sodobnih stavb v bližnji prihodnosti.

Zgradimo vajenski mladini v Kranju novi dom

Sedanja vajenski dom v Kranju je v starem gradu Kiselstenu, ki je bil v 16. in 17. stoletju večkrat prezdan ter ne odgovarja življenju, rasti in vzgoji vajenske mladine. Spalnice in učilnice so temne, inventar v njih obrabljen, dom nima niti najprimernejših shramb in skladišč, čeprav uprava in domski svet nenehno skrbita za izboljšanje. Pročelje gradu je v razpadajočem stanju in nujno potrebuje obnove. Od sedanjih 121 mladink in mladincev, med katerimi je mnogo vojnih sirot, ki žive v domu, je bil učni uspeh ob koncu šolskega leta zelo zadov-

voljiv, saj je 86,92% uspešno izdelalo razred. To razveseljuje dejstvo dokazuje, da se je vzgojno oseboje in mladina v domu zavedala svojih dolžnosti. Ob ugotovitvi da je v kranjskem okraju poleg zelo razvite tekstilne, gumarske in usnarske industrije, 1024 državnih družbenih, združnih in zasebnih obratov, in da po družbenem planu okraja ustvarja samo obrtništvo 298.566.000 din, tedaj je dolžnost merodajnih organov, delovnih kolektivov ter vseh prebivalcev Kranja, da naši vajenski mladini čimprej zgradi prijeten dom. Velik porast vajenske mladine v letošnjem

šolskem letu v industrijskih in vajenskih šolah, ki so imele 823 mladink in mladincev, zgovorno priča, da Kranj nujno potrebuje nov vajenski dom, ki mora biti po svoji reprezentativnosti ne samo v veselje Kranju, ampak vsej Gorenjski.

Prepričani smo, da bo ljudski odbor mestne občine na svojem skorajšnjem zasedanju kot nujno obravnavati tudi vprašanje gradnje vajenskega doma in s pomočjo trgovske in obrtne zbornice vložil vse napore, da bo naši vajenski mladini čimprej omogočena preselitev iz srednjeveškega gradu v sodoben dom. Mladina mesta Kranja bo za to hvaležna. B. M.

Obletnica gasilskega društva na Škofljici

V nedeljo 5. julija bo gasilsko društvo v Škofljici proslavilo 55 letnico svojega obstoja. Da bodo ta jubilej kar najdostojneje proslavili je društvo pripravilo celodnevni program ki obsega povorko od Škofljice do Rakovnika z vso mehanizacijo društva, prevzem gasilskega avtomobila od rudnika barita Pleše ter počastilo čez železnih prvih članov društva. Popoldne bodo sasliške vaje na prosem in ljudsko rajanje.

Iz sodne kronike

Pokvarjeni kmetijski tehnik

22 let stari Aleksander Smodiš je bil kmetijski tehnik na drž. posestvu v Mackovcih v Prekmurju. Ze v zgodnji mladosti je kot študent zašel na stran pota in v Kmet. šoli v Rakicanu ukradel 4 rjuhe, 4 odevje, 2 delovni obleki in dve zavesi ter na škodo ing. Franca Skledarja iz kleti šole tudi eno moško dvokolo, kar vse je prodal in si denar pridržal. Toda v šoli njegovo dejanje ni bilo odkrito, zato je svoje tatinsko delo nadaljeval tudi kot praktikant na drž. posestvu v Mackovcih. Kot kmetijski tehnik je prodajal raznim občinam in tudi privatnikom sadne sadike in si od izkupičnega obdržal 31.000 din. Da bi svoje kaz. dejanje zakril, je 31. 11. 1952 v večernih urah porinil s petrolejem prepojeno tlečo cunjno med 25 ton slame in 20 ton sena v gospodarskem poslojpu drž. posestva v Mackovcih, kjer so bile hranjene sadike, zaradi česar je izbruhnil požar, ki je povzročil na gospodarskem poslojpu, orodju, senu in slami škodo preko 1.207.000 din. Poleg tega je ponoči na 26. I. 1953 fingiral vlon v pisarno tega posestva ter iz iste odnesel 5 odevj, telefonski aparat in nekaj drugih predmetov v vrednosti preko 20.000 dinarjev. Poleg navedenih stvari si je prisvajal še razne druge stvari, katere je nato prodajal Zavec Viljemu in Tereziji, posestnikoma v Otovcih št. 39. Po izvršitvi teh dejanj pa je skupno z Rudijem Smodišem, uslužbencem podjetja »Le« Ljubljana, v Mariboru hotel pobeigniti v bližini Hodoša čez mejo na Madžarsko, vendar pa mu tokrat sreča ni bila mila, ker sta bila zasačena. Aleksander Smo-

Takih inkasantov in povodij ne potrebujemo

Stanko Prešern, poslovodja KZ Prihova, si je kot inkasant za uporabljeno električno energijo pri Elektro-obratu Celje prisvojil na teritoriju tega obrata v letu 1949 preko 35.000 dinarjev pobranega denarja. Kot poslovodja v navedeni zadevi pa si je od meseca febr. 1952 do avgusta 1952 prisvojil alkoholne pijače, cigarete in gotovino v približnem znesku 40.000 din, poleg tega pa je tudi slabo opravil zaupani mu posel, zaradi česar je nastal primanjkljaj v znesku preko 90.000 din. Dne 5. VIII. 1952 je položil gorečo svečo na z raznimi predmeti naloženo policio poslovalnice, zaradi česar so se vneli ter je nastal požar v trgovini, ki je povzročil cca 54.000 dinarjev škode. Obtoženec je za svoje početje pred kratkim sprejel na okrožno sodišču v Mariboru zasluzeno plačilo v obliki strogega zapore 4 leta in 6 mesecev, pri čemer mora plačati Elektro-obr-tu v Celju odškodnino v znesku 35.170 din, KZ Prihova pa 94.764 din. O—

SPORT

ATLETSKI TROBOJ V ATENAH

Jugoslavija pred Grčijo in Turčijo

V ponedeljek zvečer je bil v Atenah končan atletski troboj med Jugoslavijo, Grčijo in Turčijo. Na priveditvi je bilo prvi dan 40.000, naslednji dan pa 30.000 gledalcev, med njimi tudi grški kralj Pavel in kraljica ter jugoslovanski in turški poselnik v Atenah.

Naša reprezentanca je dosegla 10 zmag in 184 točk, medtem ko so Grki osvojili 150, Turki pa 121 točk. Kljub temu pa naš zvezni kapetan ni zadovoljen, ker je računali, da bodo Jugoslovanci od-

nesli več prvih mest. Rezultati: 400 m zapreke: 1. Zmiriškis (G) 54,2; 2. Čirčič (J) 55,8; 200 m: 1. Petrakis (G) 2,6; 2. Jovančić (J) 2,7; 3. Peceji (J) 2,7; maraton: 1. Skrinjar (J) 3:09:45,3; 2. Erturan (T) 3:12:40; 3000 m zapreke: Sege din 9:17; Striof (oba J) 9:27; 800 m: 1. Kočak (T) 1:53,9; 2. Tepeštas (G) 1:54,4; 3. Hočevar (J) 1:55,6; kople: 1. Dangubič 61,98; 2. Stanković (oba J) 58,27; 3. Pa-pageorgium (G) 57,18; skok s palico: 1. Evstahiadis (G) 4,10; 2. Ru-banist (G) 4,10; 3. Milakov (J) 4,90;

10.000 m: 1. Džozuki (T) 31:45,3; 2. Jovanović 31:56,3; 5.000 m: 1. Ra-dovanović (J) 14,58; 2. Sakkelarakis (G) 14,55; 4 x 400 m: 1. Grčija 3:28,0; 2. Jugoslavija 3:29,0; 2. Tur-čija 3:42,8; disk: 1. Jatananas (G) 49,0; 2. Kriovkapit 48,54; 3. Krmja-kič (oba J) 46,78.

Razmerje točk med posameznimi reprezentancami: Jugoslavija: Grčija 120:100; Jugoslavija: Tur-čija 142:79; Grčija: Turčija 120:101.

Še nekaj o uspehih naših košarkarjev na Dunaju

Kakor smo že poročali, so ljubljanski košarkarji dosegli te dni na Dunaju dve lepi zmagi. Po povratku od mednarodnega prvenstva, ki ga je organiziral avstrijski kralj Pavel in kraljica ter jugoslovanski in turški poselnik v Atenah.

Znano je, da je v prvi tekmi reprezentanca Ljubljane nastopila proti izbrani moštvi Dunaja. Na prvi tekmi je bila naša reprezentanca zmagala s 21:18 točk. V drugi tekmi je naša reprezentanca zmagala s 21:18 točk. V prvi tekmi je bila naša reprezentanca zmagala s 21:18 točk.

»KDO PA SO TI MLADI FANTJE...«

Pred začetkom tekme smo zvedeli, da so pred nekaj dnevi prvi Dunajčani premešali reprezentanco Slovencev z 11 košarkarji. Na presenetljivo vstop pa naše igralce ni prav nič ustresalo. Po dvanajstih minutah je bil rezultat 12:18. V prvih minutah sta bila nasprotnika enako vredna, nato pa je naša moštvo uredilo vrste in po nekaj minutah je naša moštvo povečalo razliko za 12 košev. Zmagala Ljubljana 21:18. V drugem polčasu je bila borba huda, toda naši reprezentanti so s svojo realizacijsko sposobnostjo povečali razliko za 12 košev. Zmagala Ljubljana 21:18. V drugem polčasu je bila borba huda, toda naši reprezentanti so s svojo realizacijsko sposobnostjo povečali razliko za 12 košev.

Po končni tekmi so funkcionarji Wiener Sportklub in avstrijske košarkarske zveze čestitale našemu najboljšemu igralcu Kristančiču za njegovo odlično igro. Za ta nepričakovan in velik uspeh so bili zaslužni tudi Fučina, Vozelj, Serbec II. in Dvorščak.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Amaterska boksarska reprezentanca Evropa na povratku iz ZDA premagala reprezentanco Irške 7:1.

Češmer so se pohvalno izražali o vredni hitrosti, visokem tehničnem znanju, kakor tudi realizatorski sposobnosti celotnega moštva.

Zanimivo je pripomniti še to, da je dumaški časopis »Wiener Kurier« imel naše moštvo za prvaka Hrvaške. Zakaj se je ta »pomo-

gom, kjer je nastopilo s reprezentantom (Polansky, Binder, Haack, Doppa in Karal), zato smo bili prepričani, da bo borba za zmago spet težka. Tudi v tej tekmi se je naših igralcev počela nervozna, kar so domnevi koristili in v 8. minuti vodili s košem razlike, toda kljub temu je bil počas 34:22 za Ljubljano. Po odmoru je Ljubljana povsem »prepričala« igralce s svojimi izredno hitrimi skokijami, krakami in dolgimi pasovi, tako da so se Avstrijci nazadnje je prepričali, da je vsako njihovo prizadevanje za zmago brezuspešno. Tekma se je končala 77:42 za Ljubljano.

Vsi funkcionarji kluba in ostali košarkarski strokovnjaki so prišli predmestje Ljubljane, pravi- zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

zati predmestje Ljubljane, pravi-

Novi podatki iz popisa prebivalstva

Razmerje mestnega in kmečkega prebivalstva — Narodnostni sestav — Skoraj 25% nepismenih — Gospodarska aktivnost prebivalstva

Izmed 16.927.275 prebivalcev, kolikor jih je bilo letos 31. marca v Jugoslaviji, je 71% kmečkega in 29% mestnega prebivalstva. Po svojem sestavu je Jugoslavija še vedno v vrsti prebivalnih in agrarnih držav kljub povežni industrializaciji in večjem dotoku prebivalstva iz vasi v mesta. Med posameznimi republikami ima največ mestnega prebivalstva Hrvaška, 36%, najmanj pa Crna gora, 20%. To- da podatkih o poklicih dajejo drugačno sliko. Samo 64,2% delovnih ljudi se bavi s kmetijstvom (v vaseh se ta odstotek dviga do 81,7% v mestih pa je 21,2%). V industriji in rudnikih je zaposlenih 17,8% ljudi, v upravnih in gospodarskih administraciji 5,3%, v skupini »Usluge in zaščit« (obramba, milica, gasilci in podobne usluge) 4,3%, v znanstveno-tehničnih poklicih 3,6%, v trgovini 1,9% in v prometu 1,9% vseh prebivalcev, ki na kateri koli način sodelujejo v proizvodnji sploh.

Nacionalni sestav prebivalstva kaže gotove razlike v primerjavi s sliko, ki jo je dal popis 1. 1948. Srbov je 42% vseh prebivalstva, Hrvatov 23,2%, Slovencev 8,9%, Makedoncev 3,7%, Crnogorcev 3%, ostalih narodnosti 13,4%, nacionalno nepredelanih pa 5,8%. Največja razlika je bila zabeležena pri Makedoncih, ki jih je bil 1. 1948 5,1% vseh prebivalstva. Statistični strokovnjaki pa pripominjajo, da bodo še vedno nekoliko povišani, saj je del Makedoncev podal drugačne izjave o narodnosti ali pa je posledica nezadostnega števila vzorcev, vzeti za osnovo tega računa. Ta omejitve velja predvsem za podatke iz Makedonije in Črne gore.

Računji so dali razmeroma približkovane rezultate glede pismenosti. Danes je 24,9% prebivalcev, starih nad 10 let, nepismenih, medtem ko je 1. 1948 bilo 25,4% nepismenih. Moglo bi se zato sklepati, da je bil v povprečju nepismenosti dosežen minimalen uspeh. Poučeni strokovnjaki pa pripominjajo, da je bil prejšnji popis izvršen prav v času sestavljanja seznamov nepismenih, katerih del je izjavljati, da je pismen samo zato, da bi ne bilo treba obiskovati analifabetskih tečajev. Zadnji popis je bil izvršen v mirnejšem ozračju v tem pogledu in zato menijo strokovnjaki, da so najnovejši podatki o nepismenosti bolj stvarni. Največ nepismenih je žena, namreč 72,3% celotnega števila. Odstotek nepismenih žena je nekoliko večji v mestih kakor v vaseh.

Statistična analiza je dala

tudi nekaj sumarnih podatkov o gospodarski aktivnosti jugoslovanskega prebivalstva. Gospodarsko aktivnih oseb, namreč onih, ki prejemajo zaslužek za svoje delo, nadalje članov proizvodnih zadrug, oseb, ki delajo na svojem posestvu in oseb v svobodnih poklicih je 42% vseh prebivalstva. Gospodarsko aktivnih je največ v Sloveniji 44,2%, najmanj pa v Bosni in Hercegovini 36,8%. Izmed gospodarsko aktivnih jih največ deluje v zasebnem sektorju 60,8%, ostali pa delajo v družbenem sektorju in sicer 30,1% v splošno družbenem sektorju (delavci in uslužbenici v gospodarskih podjetjih in ustanovah), 9,1% pa v združenih in družbenih organizacijah. (Jugopres)

— Da vidiš, kako sem zdresiral svojo ženo: kosilo in večerjo servira do minute natančno, če pa pridem domov prepozno, mi ne da ničesar!

POSVEČENA ZEMLJA
Ko je Moliere umrl, ga nadškof ni pustil pokopati: v posevečeni zemlji čes, da je umrl brez poslednjega zakramenta. Tedaj je vprašal Ludvik XIII. nadškofa, kako globoko seže posevečena zemlja.
»Stiri čevljev« je odvrnil nadškof.
»Pokopajte torej Moliera šest čevljev globoko!«

mali oglasi

BRIVSKA POMOČNIKA sprejema 15. julijem. Stanika Podbevičev Ljubljana, Polje 174. 10901-1
PRODAJALNE LISTA za Ljubljano sprejema takoj. Delo od 11. do 15. ure. Zaslužek dober. Naslov v oglede. 10922-4
SAMOSTOJNE KLJUČAVNICARJE, vse šteto, sprejema takoj! Stanovanje in hrana preskrbljena! - Kovnarska industrija JI Ljubljana. 10906-1
HVAŠKI POMOČNICO z znanjem kuhanja sprejema. Vprašati: Lapajne, Resljeva 7, od 2-4. 10911-1
KVALIFICIRANE ZIDARJE in tekače, večje število, sprejema takoj! Splošno gradbeno podjetje Radovljica. Zaslužek po tarifnem pravilniku. Javite se oseba na upravi podjetja. 10983-1
DVA GRADBENA TEHNIKA s prakso sprejema za Ljubljano. Plačilni pogoji ugodni. Posuďte pod »Stalno zaposlitev« na ogl. odd. 10948-1
SLUŽBO DOBI TEKSTILNI TEHNIK - kemik (apreter), lahko tudi začetnik. Ponudbe v glasni oddelku pod »Ljubljana«. 10917-1
AVTOMOBILSKO-SOFER, mlajši, vsakodnevno, potrebuje primerno opremljeno SOBO, po možnosti s telefonom. Ponudite šifri »Najemina ni vprašanje« na oglasi oddelku. 10923-1
SAX MOTOR prodam ali zamenjam za foto aparat. Kupim pa dva tabolarja 28. Smauc Jurij, Cankarjeva 10. 10932-4
FRIZERSKI SALON v Ljubljani prodam. Ponudbe na oglasi oddelku pod »Bodočnost«. 10925-4
MOTORNE PLOŠČE 5,25/19 in 5,50/19 prodam. Steiner, Ljubljana - Opekarska cesta 31. 10821-4
ZA SOBICO ali sostanovalko pomagam in plačam pošteno. Stari trg 1/1, levo. 10928-9
UGLEDNI NOVINAR, ki čestopojtuje v tujino, potrebuje primerno opremljeno SOBO, po možnosti s telefonom. Ponudite šifri »Najemina ni vprašanje« na oglasi oddelku. 10939-1
VISOKO NAGRADO DAM najditeljku zlate zapeljivke, ki sem jo izgubila 27. junija v Copovi ulici. Naslov v ogl. odd. 10923-10
TRGOVSKI POMOČNIK, veziran v vseh strokih trgovine in odkupa, starija moč z dolgoletno prakso želi mesto kot poslovodja ali upravnika. Ponudbe pod »Sigurne uspehe na podružnico« Slov. poročevalca v Mariboru. 10943-1
VEČ KVALIFICIRANIH ZIPARJEV in nastalnih delavcev mizararstva. Stavbeno ministvo, Ljubljana - Slomškova 16. 10938-1
GOSPODINSKO POMOČNICO, ljubiteljico otrok, iščem. - Naslov v oglasi oddelku. 10939-1
SIVILJA gre šivat na dom. Ponudbe na oglasi oddelku pod »Dobra sivilja«. 10937-2
SLAŠČICARSKA VAJENCA takoj sprejemamo. Gospodarska 7. 10928-3
VAJENEC ZA TRGOVINO s mehanim blagom sprejema takoj trgovsko podjetje »Prekriša Domžale. Pogoji: 4 razredni srednje šole. 5
ELEKTRO MOTOR Siemens 7,50 Ks prodaja Realiteta agencija, zastopstvo Skočjan na Dolenjskem 4
MOTORNO KOLO DKW-NZ 350 ccm prodam ali zamenjam za 500 ccm. Naslov: Illovar, Ljubljana, Celovška cesta 30. 10934-4
ELEKTROMOTORJA 220 V 65 W 2000 obratov in 30 V 80 W 8000 obratov, prodam. Ponudbe pod »10.000 na oglasi oddelku. 10940-4

KMETIJSKA ZADRUGA v Sentjurju pri Celju prodaja TOVORNI AVTO »Austin«, 3 tone, v odličnem stanju, nadalje eno prikolico (3 tone), opereseno in novo. Cena po dogovoru. 10920-4
OTROŠKI ŠPORTNI VOZICEK, nov, prodam. Stare, Miklošičeva cesta 6, III. nadst. Oglad 2-3 pop. 4
OSEBNI AVTO »Lancia« Gabriel, moderna linija, v odličnem stanju, kožno tapaciran, mala potrošnja - prodam takoj. Vprašati od 9-12 in od 16-19 pri Tale, Titova cesta 17, Ljubljana. 10858-4
MOTORNO KOLO DKW 200 ccm, v dobrem stanju, prodam. - Naslov v oglaševalnem oddelku. 10906-4
KOMPRESOR za zrak, 4-6 atm., 500 do 500 m na uro, nov ali dobro ohranjen, kupimo. Steklarna Hrastnik. 10919-5
SESALEC PRAHU, električni, nov, oziroma dobro ohranjen s priborom, kupimo. Ponudbe Elektrarni Medvede. 10916-5
KOMPRESOR za polnjenje gum nad 5 atmosfer pritiska kupi Spedičija Ljubljana. 10914-5
I. DEL KNJIGE »DOBRI VOJAK SVEJK«, dobro ohranjen, kupujemo. Knjige sprejema »Slov. poročevalca«, Kardeljeva 3, naročniški oddelku. 10908-5
MOTORNO KOLO 125-200 ccm, odlično ohranjen, kupim. Naslov v oglaševalnem oddelku. 10908-5

Prodajalce lista

ZA LJUBLJANO SPREJMEMO T A K O J.
Delo od 11. do 15. ure. — Zaslužek dober.
Naslov v oglaševalnem oddelku.

MARIBOR VAS VABI NA 10. JULIJSKI MARIBORSKI TEDEN

od 4. do 19. julija 1953
Razstavljajo vsa večja industrijska podjetja iz cele države
25% POPUST NA ZELEZNICI

NOVO USTANOVljENO PODJETJE TOVARNA MESNIH IZDELKOV LJUBLJANA — Mesarska 1

nudi dnevno sveže meso in mesne izdelke vseh vrst v vseh naših poslovalnicah
Vsako količino dostavimo kupcu na dom

Odred: München 1860 0:0 (0:0)

Cesar gledalci pretelo nedeljo niso videli vsa tekma z Borcem, so na večerjšnji mednarodni tekmi z zahodnonemškimi klubom München 1860 prav gotovo prišli na svoj račun.

Vrednotenje tekme, zlasti v prvem polčasu, je bila polna hitrih obobostranskih in duhovitih kombinacijskih potez, toda žal, mreže se nista tresli. Zanimivo je pripomniti, da so bili ljubljanski prvaci skoraj skorajdo vsi absolutni tehniki in terenski premoči in so šestkrat oblegali nasprotnikova vrata, toda žoga ni hotela v mrežo. Dokaz temu je tudi ta ugotovitev, da vratar Aršič v tem delu igre ni imel skoraj nobenega dela, medtem ko je moral njegov sosod neprestano posevovati. Da razpoloženi in seznanjeni »dredovci« ni uspelo dati roka, gre v prvi vrsti zasluža

odličnim bremenom in sradnje-mu krilcu kakršnih že dolgo nismo videli v Ljubljani. Njihova odlika je bila predvsem oster start na prvo žogo, ki jo niso nikdar zaresili, in lepi odbojni udarci. Po odmoru je tempo prvega polčasa nekoliko popustilo, proti koncu tekme pa so bili predvsem domači igralci, odlično utrjeni. V Odredovem moštvi je bila najbolj obremenjena, zlasti ofenzivni Zumber Lesjak in Berčič, v napadu pa sta bila dobra Hacler in Klančičar (prvi polčas). Pred približno 5000 gledalci je zelo dobro sodil Janežič iz Ljubljane.

